

POLSKI ZWIĄZEK JEŹDZIECKI

PRZEPISY OGÓLNE

Obowiązują od dnia 31 marca 2004 roku.

Warszawa, 2004.

Polski Związek Jeździecki prosi wszystkie osoby zaangażowane w jakikolwiek sposób w sporty konne, o przestrzeganie poniżej przedstawionego kodeksu oraz zasady, że dobro konia jest najważniejsze.

Dobro konia musi być zawsze i wszędzie uwzględniane w sportach konnych i nie może być podporządkowane współzawodnictwu sportowemu ani innym celom np. komercyjnym.

KODEKS POSTĘPOWANIA Z KONIEM

- I. Na wszystkich etapach treningu i przygotowań konia do startu w zawodach, dobro konia musi stać ponad wszelkimi innymi wymaganiami. Dotyczy to stałej opieki, metod treningu, starannego obrządku, kucia i transportu.
- II. Konie i jeźdźcy muszą być wytrenowani, kompetentni i zdrowi zanim wezmą udział w zawodach. Odnosi się to także do podawania leków i środków medycznych, zabiegów chirurgicznych zagrażających dobru konia lub cięży kłaczy, oraz do przypadków nadużywania pomocy.
- III. Zawody nie mogą zagrażać dobru konia. Wymaga to zwrócenia szczególnej uwagi na teren zawodów, powierzonej podłoża, pogodę, warunki stajenne, kondycję koni i ich bezpieczeństwo, także podczas podróży powrotnej z zawodów.
- IV. Należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić koniom staranną opiekę po zakończeniu zawodów, a także humanitarne traktowanie po zakończeniu kariery sportowej. Dotyczy to właściwej opieki weterynaryjnej, leczenia obrażeń odniesionych na zawodach, spokojnej starości, ewentualnie eutanazji.
- V. Polski Związek Jeździecki usilnie zachęca wszystkie osoby działające w sporcie jeździeckim do stałego podnoszenia swojej wiedzy oraz umiejętności dotyczących wszelkich aspektów współpracy z koniem.

Opracowanie redakcyjne przepisów: KN marzec 2004

SPIS TREŚCI

Strona

ROZDZIAŁ I WPROWADZENIE	
Art. 1 Postanowienia ogólne	5
Art. 2 Definicje	6
Art. 3 Dyscypliny jeździeckie	8
ROZDZIAŁ II ZAWODY I KONKURSY	
Art. 4 Ranga zawodów konnych	8
Art. 5 Mistrzostwa Polski, Puchar Polski, Zawody Ogólnopolskie Oficjalne, Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży	9
Art. 6 Zawody Regionalne	11
Art. 7 Organizacja zawodów konnych	12
Art. 8 Bezpieczeństwo na zawodach	13
Art. 9 Propozycje zawodów	13
Art. 10 Protokół ceremonii nagradzania	14
Art. 11 Prawa komercyjne	15
ROZDZIAŁ III UDZIAŁ ZAWODNIKÓW W ZAWODACH	
Art. 12 Postanowienia ogólne.	16
Art. 13 Kategorie wiekowe zawodników	16
Art. 14 Szeffowie ekip	17
ROZDZIAŁ IV ZAPISY DO ZAWODÓW I PORZĄDEK STARTÓW	
Art. 15 Zgłaszanie zapisów	17
Art. 16 Zwrot organizatorowi poniesionych kosztów	18
Art. 17 Nieważność zapisów	18
Art. 18 Niezbędne dokumenty	18
Art. 19 Konkursy zespolowe	19
Art. 20 Listy startowe	19
Art. 21 Dozwolona dzienna liczba startów	19
Art. 22 Skreślenia	20
Art. 23 Odstęp pomiędzy startami tego samego zawodnika	20
Art. 24 Kolejność startów	20
Art. 25 Wycofanie konia	20
Art. 26 Zmiana zawodnika	20
ROZDZIAŁ V ZEBRANIE TECHNICZNE, OGŁOSZENIA	
Art. 27 Zebranie techniczne	21
Art. 28 Ogłoszenia	22
Art. 29 Udział koni w zawodach	22
Art. 30 Wiek koni	23
ROZDZIAŁ VI UKŁON I STRÓJ ZAWODNIKA	
Art. 31 Ukłon	23
Art. 32 Strój zawodnika	23
Art. 33 Kolory stroju zawodnika	24
Art. 34 Rząd konia	24

ROZDZIAŁ VII Nagrody	
Art. 35 Ustalenia ogólne	24
Art. 36 Wstęgi honorowe	25
Art. 37 Nagrody pieniężne i rzeczowe	25
ROZDZIAŁ VIII LICENCJE I SPONSORING	
Art. 38 Licencje	26
Art. 39 Umowy dotyczące sponsorowania	26
Art. 40 Reklama	26
ROZDZIAŁ IX KONIE	
Art. 41 Paszporty sportowe koni	27
Art. 42 Nazwy koni	28
Art. 43 Właściciele koni	28
Art. 44 Osoby odpowiedzialne	29
ROZDZIAŁ X DOBRO KONI I ZAWODNIKÓW	
Art. 45 Brutalność wobec koni	29
Art. 46 Postępowanie w przypadku brutalności wobec koni	
Art. 47 Komisarze	31
Art. 48 Kontrola leczenia i ochrona zdrowia zawodników	31
Art. 49 Kontrola leczenia i ochrona koni	31
Art. 50 Numer identyfikacyjny konia	32
ROZDZIAŁ XI OSOBY OFICJALNE NA ZAWODACH	
Art. 51 Komisja sędziowska	32
Art. 52 Sędzia delegat PZJ (WZJ)	33
Art. 53 Gospodarze (budowniczy) toru (GT)	33
Art. 54 Delegaci techniczni (DT)	34
Art. 55 Delegaci weterynaryjni (DW)	34
Art. 56 Wydatki osób oficjalnych	34
Art. 57 Konflikt interesów	34
ROZDZIAŁ XII SYSTEM PRAWNY	
Art. 58 Wstęp	35
Art. 59 Struktura prawna	35
Art. 60 Uprawnienia i obowiązki osób oficjalnych	36
Art. 61 Uprawnienia komisji sędziowskiej	36
Art. 62 Komisja odwoławcza	37
Art. 63 Szef komisarzy	38
Art. 64 Komisja prawa i dyscypliny	39
Art. 65 Protesty	39
Art. 66 Skargi	39
Art. 67 Raporty	40
Art. 68 Odwołania	40
Art. 69 Rejestracja kar, protestów, skarg i odwołań	41
Art. 70 Czas uprawomocnienia decyzji	41
Art. 71 Zastosowanie kary	41

ROZDZIAŁ I	
WPROWADZENIE	
Artykuł 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE	
1. Niniejsze Przepisy Ogólne (PO) określają zasady organizacji i przeprowadzania zawodów jeździeckich niepodlegających ustawie o wyścigach konnych, organizowanych przez Polski Związek Jeździecki, Wojewódzkie Związki Jeździeckie lub inne organizacje działające w ich imieniu.	
2. Przepisy Ogólne ustanowiono w celu zapewnienia zawodnikom i zespołom jednakowych i obiektywnych warunków udziału we współzawodnictwie sportowym. W przypadku wątpliwości lub sprzeczności występujących w rozumieniu przepisów, należy je interpretować w taki sposób, który zapewni udział wszystkim zawodnikom na równych prawach zgodnie z zasadą „fair play”.	
3. Przepisy Ogólne, Przepisy Weterynaryjne (PW) oraz przepisy i regulaminy poszczególnych dyscyplin wchodzących w skład dziedziny jeździectwa uchwała zarząd Polskiego Związku Jeździeckiego i stanowią one podstawę systemu współzawodnictwa sportowego.	
4. PO sformulowano w sposób pozwalający organizatorom na pełną swobodę w organizacji zawodów i przygotowaniu ich programów. Program zawodów nie może być sprzeczny z zasadami zawartymi w kodeksie postępowania z koniem.	
5. Polski Związek Jeździecki nie jest odpowiedzialny prawnie ani finansowo za promowanie i prowadzenie dyscyplin wchodzących w skład dziedziny jeździectwa, a nie ujętych w ustawie o kulturze fizycznej lub w odpowiednim rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Polski Związek Jeździecki może sprawować nadzór merytoryczny nad tymi dyscyplinami pod warunkiem przestrzegania przez nie zasad ujętych w kodeksie postępowania z koniem.	
6. Przepisy Weterynaryjne mają za zadanie ochronę zdrowia i dobro konia zgodnie z ideami zawartymi w kodeksie postępowania z koniem oraz tworzenie jednakowych i obiektywnych warunków uczestniczenia koni we współzawodnictwie sportowym.	
7. Jeżeli pomiędzy Przepisami Ogólnymi, Przepisami Weterynaryjnymi, przepisami i regulaminami dyscyplin wystąpią ewentualne różnice interpretacyjne, to wiążące są ustalenia wynikające z Przepisów Ogólnych.	
8. Wszyscy członkowie Polskiego Związku Jeździeckiego oraz organizatorzy zawodów jeździeckich są zobowiązani do przestrzegania Przepisów i regulaminów ustanowionych przez PZJ/WZJ w odniesieniu do zasad współzawodnictwa sportowego, organizacji zawodów lub konkursów.	
9. Organizator zawodów pokrywa swoje zobowiązania zarówno prawne jak i finansowe.	
10. Kolegium Sędziów PZJ przystępuje do ostatecznej interpretacji przepisów.	

11. W czasie rozgrywania zawodów międzynarodowych obowiązują przepisy Międzynarodowej Federacji Jeździeckiej (FEI).

12. Przepisy niniejsze mogą być zmieniane i uzupełniane uchwałami zarządu Polskiego Związku Jeździeckiego podjętymi z własnej inicjatywy lub na wniosek Kolegium Sędziów PZJ. Uchwały nabierają mocy prawnej z chwilą ich ogłoszenia w formie komunikatu pisemnego. Uchwały zarządu PZJ obejmujące zmiany przepisów i regulaminów muszą być zamieszczone na stronie internetowej PZJ (www.pzj.pl). Zmiany do niniejszych przepisów nie powinny być wprowadzane częściej aniżeli raz na cztery lata w roku poolimpijskim.

Artykuł 2. DEFINICJE

W rozumieniu niniejszych Przepisów stosowane poniżej nazwy mają następujące znaczenia:

Dyrektor zawodów	- osoba odpowiedzialna za organizację zawodów powołana przez organizatora.
Dyscyplina	- określenie jednoznaczne z określeniem „dział jeździecki”, składowa dziedzina jeździectwa.
Dyskwalifikacja	- wyłączenie zawodnika i konia (koni) z konkursu (próby) lub zawodów wskutek przekroczenia określonych przepisów. Dyskwalifikacja może pociągnąć za sobą dodatkowe kary określone przepisami.
Eliminacja	- wyłączenie zawodnika i konia z konkursu (próby) wskutek popełnienia określonych błędów.
Jeździectwo	- dziedzina sportu obejmująca następujące dyscypliny: ujeżdżenie, skoki przez przeszkody, wszechstronny konkurs konia wierzchowego (wkkw), powożenie, woltyżerka, rajdy długodystansowe, reining (ujeżdżenie westernowe).
Kategoria wiekowa	- określona grupa wiekowa zawodników (dzieci, młodzicy, juniorzy młodzi, juniorzy, młodzieżowcy (młodzi jeźdźcy), seniorzy).
Konkurencja	- składowa dyscyplina, obejmująca rozgrywanie zawodów, konkursów opartych o specjalistyczny zakres przepisów, z zachowaniem najbardziej charakterystycznych elementów dyscypliny.
Konkurs	- określony przepisami sposób współzawodniczenia prawidłowo zapisanych do niego zawodników i koni, dający po zakończeniu możliwość ich sklasyfikowania i przyznania wstęg honorowych (flots), ewentualnie nagród. Konkurs może składać się z części nazywanych próbami. Ilekroć w niniejszych przepisach pojawia się nazwa „konkurs” jest ona równoznaczna z nazwą „próba”.

Komisja sędziowska	- zespół osób posiadających odpowiednie uprawnienia sędziowskie powołany do oceny prób, konkursów, zawodów i ustalenia klasyfikacji zawodników i koni.
Komisja weterynaryjna	- zespół osób posiadający odpowiednie uprawnienia lekarsko-weterynaryjne i powołany zgodnie z przepisami weterynaryjnymi PZJ.
Organizator	- jednostka posiadająca zdolność prawną (klub, sekcja, związek sportowy, instytucja itp.) odpowiedzialna za prawne, finansowe oraz techniczne przygotowanie i przeprowadzenie zawodów; może powołać komitet organizacyjny (KO)
Osoby oficjalne	- osoby pełniące określone funkcje oficjalne na zawodach. Powołane przez PZJ, WZJ lub organizatora zawodów.
Propozycje zawodów	- wydawana przez organizatora zawodów publikacja dotycząca konkretnych zawodów zawierająca terminy, warunki startu, wykaz osób oficjalnych oraz program zawodów.
Przebieg	- start zawodnika i konia (koni) w danym konkursie (próbie).
Przewodniczący komisji sędziowskiej, sędzia główny (SG)	- sędzia kierujący pracą komisji sędziowskiej. Odpowiada za cały przebieg zawodów i klasyfikację.
Próba	- składowa część konkursu ilekroć w niniejszych przepisach pojawia się nazwa „próba” jest ona równoważna nazwie „konkurs”.
Sędzia prowadzący konkurs	- członek komisji sędziowskiej wyznaczony przez sędziego głównego, odpowiedzialny za przebieg i ustalenie klasyfikacji konkursu.
Szef ekipy	- osoba reprezentująca zawodnika lub zespół zawodników (ekipę) i za nią odpowiedzialna, wyznaczona przez jednostkę delegującą zespół.
Szranki	- ogrodzenie placu konkursowego na którym odbywa się współzawodnictwo sportowe.
Tor przeszkód	- plac o rozmiarach odpowiadających warunkom konkursu (próby) z ustawionymi przeszkodami stałymi lub przenośnymi.
Szef komisarzy zawodów	- osoba odpowiedzialna za pracę zespołu komisarzy na zawodach.
WZJ	- Wojewódzki Związek Jeździecki. Jednostka terytorialna posiadająca osobowość prawną.

Zawodnik	- jeździec, powożący, woltyżer, lonżujący - biorący udział w zawodach. Nazwa „jeździec” dotyczy również kobiet i jest wtedy równoznaczna z nazwą „amazonka”
Zawody konne	- impreza sportowa rozgrywana zgodnie z przepisami i regulaminami PZJ, minimum w jednej dyscyplinie (dziale) zgodnie z podziałem określonym w art. 4.
Zespół (drużyna)	- grupa zawodników reprezentujący jednostkę organizacyjną zarejestrowaną w PZJ/WZJ. Przez jednostkę organizacyjną należy rozumieć: sekcję, klub, związek sportowy lub zespół reprezentujący sponsora, producenta itp.

Artykuł 3. DYSCYPLINY JEŹDZIECKIE

1. Zawody konne rozgrywane są w siedmiu podstawowych dyscyplinach stanowiących działy jeździectwa:

lp.	dział	Dyscyplina
1.1	A	Ujeżdżenie
1.2	B	skoki przez przeszkody
1.3	C	wszechstronny konkurs konia wierzchowego
1.4	D	Powozenie
1.5	E	Woltyżerka
1.6	F	rajdy długodystansowe
1.7	G	reining (ujeżdżenie westernowe)

2. Dyscypliny wymienione w pkt.1. mogą dzielić się na konkurencje, których opis i zasady organizacji zawodów są podane w regulaminach dyscypliny.
3. W każdej z dyscyplin ujętych w pkt. 1 mogą być rozgrywane różnego rodzaju konkursy określone odpowiednimi przepisami, zarządzeniami PZJ oraz propozycjami organizatora zawodów, które podane są wcześniej do wiadomości uczestników zawodów.

ROZDZIAŁ II

ZAWODY I KONKURSY

Artykuł 4. RANGA ZAWODÓW KONNYCH

1. W systemie krajowego współzawodnictwa sportowego w jeździectwie wyróżnia się zawody:

Lp.	Nazwa zawodów	Skrót
1.1	Mistrzostwa Polski Seniorów	MPS
1.2	Mistrzostwa Polski Młodych Jeźdźców	MPMJ
1.3	Mistrzostwa Polski Juniorów	MPJ
1.4	Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży (Mistrz. Polski Jun. Mł.)	OOM
1.5	Mistrzostwa Polski na Poni	MPP
1.6	Mistrzostwa Polski Młodych Koni	MPMK
1.7	Puchar Polski Seniorów	PPS
1.8	Puchar Polski Młodych Jeźdźców	PPMJ
1.9	Puchar Polski Juniorów	PPJ
1.10	Puchar Polski na Poni	PPP
1.11	Puchar Polski na Małych Koniach	PPMK
1.12	Zawody Ogólnopolskie Oficjalne	ZOO
1.13	Zawody Ogólnopolskie	ZO
1.14	Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików	MMM
1.15	Mistrzostwa Zrzeszeń (Środowiskowe)	MZ (S)
1.16	Mistrzostwa Regionu (Strefy)	MR (S)
1.17	Mistrzostwa Województwa	MW
1.18	Zawody Regionalne (Strefowe)	ZR_ZS
1.19	Zawody Wojewódzkie	ZW
1.20	Zawody Powiatowe	ZP
1.21	Zawody Gminne	ZG

2. Zawody wymienione w paragrafach 1.7-1.21 niniejszego artykułu mogą być organizowane jako zawody otwarte lub halowe. W przypadku zawodów halowych stosowany skrót poprzedza litera H.

3. O rozgrywaniu MP w każdej z dyscyplin (konkurencji) i kategorii wiekowych decyduje zarząd PZJ. Nazwa Jeździeckie Mistrzostwa Polski w dyscyplinie (konkurencji) jest własnością PZJ i może być stosowana wyłącznie za zgodą zarządu Związku.

Artykuł 5. JEŹDZIECKIE MISTRZOSTWA POLSKI, PUCHAR POLSKI, ZAWODY OGÓLNOPOLSKIE OFICJALNE, OGÓLNOPOLSKA OLIMPIADA MŁODZIEŻY

1. Jeździeckie Mistrzostwa Polski (JMP) w dyscyplinie określonej w art. 4.1. muszą odpowiadać następującym warunkom:
  - 1.1. są dostępne wyłącznie dla zawodników polskich;
  - 1.2. propozycje mistrzostw zostały zatwierdzone przez PZJ (Dział Szkolenia) i są zgodne z regulaminem dyscypliny oraz warunkami technicznymi w nim zawartymi;
  - 1.3. osoby oficjalne zostały powołane zgodnie z aneksem Nr I niniejszych przepisów;
  - 1.4. zawodnicy i konie zgłoszeni do udziału spełniają normy kwalifikacyjne odpowiedniej dyscypliny.

1.5. są rozgrywane wyłącznie jako zawody na terenie otwartym, z wyjątkiem dyscypliny woltżerki;

1.6. klasyfikacja końcowa obejmuje wyłącznie zawodników;

1.7. mogą być rozgrywane jako mistrzostwa drużynowe;

1.8. przyznanie medali może nastąpić pod warunkiem udziału przynajmniej sześciu zawodników (czterech drużyn);

1.9. za zajęcie miejsca pierwszego, drugiego i trzeciego przyznawane są medale: złoty, srebrny, brązowy i tytuły: Mistrza Polski w danej dyscyplinie, oraz Pierwszego i Drugiego V-Mistrza Polski w danej dyscyplinie;

1.10. w każdej z dyscyplin i kategorii wiekowych JMP są numerowane chronologicznie od momentu przeprowadzenia pierwszych JMP;

1.11. w przypadku rozgrywania JMP jako zawodów z udziałem zawodników zagranicznych należy prowadzić dodatkową klasyfikację.

1.12. Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży jest rozgrywana zgodnie z przepisami ustalonymi przez komisję sportu dzieci i młodzieży ministerstwa edukacji narodowej i sportu.

2. Zawody Ogólnopolskie Oficjalne (ZOO), Zawody Ogólnopolskie (ZO) i Puchar Polski (PP) muszą odpowiadać następującym warunkom:

2.1. są dostępne dla zawodników polskich i zagranicznych, uprawnionych do startu w zawodach krajowych;

2.2. zawody zostały umieszczone w centralnym kalendarzu imprez PZJ;

2.3. propozycje zawodów zostały zatwierdzone przez dział szkolenia PZJ;

2.4. osoby oficjalne zostały powołane zgodnie z aneksem Nr I niniejszych przepisów;

2.5. propozycje zawodów są zgodne z regulaminem dyscypliny w której są rozgrywane;

2.6. zawodnicy i konie zgłoszeni do zawodów muszą spełniać normy kwalifikacyjne ustalone w danej dyscyplinie

3. Liczba zawodów ogólnopolskich oficjalnych, pucharów Polski, terminy i miejsca ich rozgrywania ustalane są przez PZJ na każdy rok kalendarzowy.

4. Organizator zawodów ZOO, ZO lub pucharu Polski ma prawo wprowadzić dodatkowe ograniczenia liczby koni zgłoszonych do zawodów w uzgodnieniu z PZJ. Warunkiem zastosowania ograniczeń jest umieszczenie stosownego zastrzeżenia w propozycjach zawodów. O odmowie przyjęcia zgłoszenia organizator musi powiadomić zgłaszającego najpóźniej na 14 dni przed terminem rozpoczęcia zawodów.

Artykuł 6. ZAWODY REGIONALNE

1. Ustala się podział kraju na następujące regiony:

Nr regionu	Objemuje Wojewódzkie Związki Jeździeckie:
I	Pomorski, Warmińsko-Mazurski, Kujawsko-Pomorski;
II	Warszawsko-Mazowiecki, Podlaski, Lubelski, Łódzki;
III	Opolski, Śląski, Świętokrzyski, Małopolski, Podkarpacki;
IV	Dolnośląski, Wielkopolski, Lubuski, Zachodniopomorski.

2. Zawody regionalne muszą odpowiadać następującym warunkom:

2.1. są dostępne dla klubów wchodzących w skład danego regionu;

2.2. zostały umieszczone w kalendarzu imprez WZJ na terenie którego zawody są organizowane;

2.3. program zawodów został zatwierdzony przez WZJ na terenie którego zawody są organizowane;

2.4. osoby oficjalne zostały powołane zgodnie z aneksem Nr I niniejszych przepisów;

3. Zawody Wojewódzkie muszą odpowiadać następującym warunkom:

3.1. są dostępne dla klubów danego WZJ;

3.2. zostały umieszczone w kalendarzu imprez WZJ na terenie którego zawody są organizowane;

3.3. program zawodów został zatwierdzony przez WZJ na terenie którego zawody są organizowane;

3.4. osoby oficjalne zostały powołane zgodnie z aneksem I niniejszych przepisów.

4. Zawody Powiatowe muszą odpowiadać następującym warunkom:

4.1. są dostępne dla klubów danego powiatu;

4.2. zostały umieszczone w kalendarzu imprez WZJ na terenie którego zawody są organizowane;

4.3. program zawodów został zatwierdzony przez WZJ na terenie którego zawody są organizowane; osoby oficjalne zostały powołane zgodnie z aneksem Nr I niniejszych przepisów.

5. Zawody Gminne muszą odpowiadać następującym warunkom:

5.1. są dostępne dla klubów z terenu danej gminy;

5.2. zostały umieszczone w kalendarzu imprez WZJ na terenie którego zawody są organizowane;

5.3. program zawodów został zatwierdzony przez WZJ na terenie którego zawody są organizowane;

5.4. osoby oficjalne zostały powołane zgodnie z aneksem Nr I niniejszych przepisów.

6. Mistrzostwa Zrzeszeń muszą odpowiadać warunkom zawodów ogólnopolskich (ZO) z wyjątkiem pkt. 2.1. Udział klubów musi być sprecyzowany w propozycjach zawodów i uzgodnionych z zarządem danego zrzeszenia.

7. Mistrzostwa Regionalne/Wojewódzkie muszą odpowiadać następującym warunkom:

7.1. są dostępne tylko dla klubów z regionu lub województwa;

7.2. muszą być rozgrywane wg zasad MP w danej dyscyplinie z wyjątkiem klas konkursów i liczby dni.

8. Mistrzostwa Środowiskowe muszą odpowiadać następującym warunkom:

8.1. rozgrywane są wg regulaminu opracowanego przez organizatora;

8.2. propozycje podlegają zatwierdzeniu przez WZJ na terenie którego są organizowane zawody

8.3. Wyniki nie są zaliczane do klasyfikacji sportowej.

Artykuł 7. ORGANIZACJA ZAWODÓW KONNYCH

1. Wszystkie zawody rozgrywane w kraju i zaliczane do klasyfikacji sportowej muszą być umieszczone w odpowiednim kalendarzu imprez.

2. Centralny kalendarz imprez opracowywany jest przez PZJ i obejmuje: zawody międzynarodowe, Mistrzostwa Polski, finał ogólnopolskiej olimpiady młodzieży, zawody ogólnopolskie oficjalne, zawody ogólnopolskie i puchary Polski, finał Mistrzostw Polski młodych koni. Warunkiem umieszczenia zawodów w kalendarzu centralnym jest terminowe przesłanie do PZJ wniosku o umieszczenie tych zawodów w centralnym kalendarzu imprez i zawarcie stosownej umowy przez organizatora.

3. Wojewódzki kalendarz imprez opracowywany jest przez WZJ i obejmuje: zawody regionalne w tym mistrzostwa regionu/województwa oraz eliminacje do JMP. Warunkiem umieszczenia zawodów w kalendarzu wojewódzkim jest przesłanie do WZJ stosownego wniosku i zawarcie umowy.

4. Terminy zgłaszania do PZJ/WZJ wniosków, o których mowa w ust. 2/3, ustala się na dzień 1 września roku poprzedniego. Termin zgłoszenia wniosków do zarządu PZJ o organizację mistrzostw rangi międzynarodowej wynika z przepisów FEI. Złożenie wniosku po dniu 1 września powoduje dodatkową opłatę.

4.1. Centralny kalendarz zatwierdza zarząd PZJ do końca grudnia roku poprzedzającego.

4.2. Kalendarz wojewódzki zatwierdza zarząd właściwego WZJ do końca stycznia.

5. Zmiana terminu lub miejsca zawodów ujętych w centralnym kalendarzu imprez wymaga zgody PZJ.

5.1. Zmiana terminu lub miejsca zawodów ujętych w wojewódzkim kalendarzu imprez wymaga zgody WZJ.

6. Zmiana terminu lub miejsca zawodów dopuszczalna jest wyjątkowo i tylko z ważnych powodów uznanych przez PZJ lub właściwy WZJ. Niezwłocznie po uzyskaniu zgody organizator zobowiązany jest zawiadomić o zmianach wszystkich zainteresowanych.

Artykuł 8. BEZPIECZEŃSTWO NA ZAWODACH

1. Organizator zawodów ma obowiązek zapewnienia obecności na zawodach karetki pogotowia z lekarzem medycyny i sanitariuszem lub specjalistycznego wozu ratowniczego z wykwalifikowaną obsługą.

2. Wymienione w pkt. 1 pojazdy z obsługą muszą być obecne na zawodach od momentu otwarcia placów treningowych i rozprężalni do momentu zakończenia konkursów każdego dnia.

3. Na zawodach w wkw i powożeniu - podczas próby terenowej - organizator musi zapewnić obecność dwóch pojazdów z obsługą wymienionych w pkt. 1.

4. W przypadku takiej organizacji startów w próbach terenowych wymienionych w pkt.3, że na trasie próby znajduje się zawsze tylko jeden zawodnik lub zaprzęg, organizator może zapewnić tylko jeden z pojazdów wymienionych w pkt. 1.

Artykuł 9. PROPOZYCJE ZAWODÓW

1. Propozycje zawodów bez względu na ich rangę i dyscyplinę muszą zawierać następujące informacje:

1.1. nazwę i charakter (otwarte, halowe) zawodów zgodnie z art.4. oraz

dyscyplinę;

1.2. termin zawodów;

1.3. miejsce zawodów;

1.4. terminarz zgłoszeń (zgodny z niniejszymi przepisami);

1.5. rodzaje konkursów składających się na program zawodów;

1.6. wykaz zaproszonych klubów (regiony, WZJ, woj., pow., gminy);

1.7. kategorie wiekowe zawodników i koni zaproszonych do udziału;

1.8. ograniczenia udziału w zawodach;

1.9. miejsce i charakter zakwaterowania koni (stajnie namiotowe, boksy stanowiska), dostępność i rodzaj ściółki;

1.10. zakwaterowanie uczestników (wykaz hoteli, pensjonatów oraz orientacyjne ceny);

1.11. warunki zakwaterowania i wyżywienia luzaków (dostępność urządzeń sanitarnych);

1.12. wymiary i charakterystyka podłoża placów konkursowych i treningowych;

1.13. miejsce, datę i godzinę przelądu koni;

1.14. rodzaj nagród w poszczególnych konkursach. Przy nagrodach pieniężnych wysokość nagród w każdym z konkursów oraz ich podział;

1.15. wysokość wpisowego, wysokość opłaty startowej w konkursach (jeżeli jest stosowana) oraz wysokość opłaty za stajnię z okresem jakiego opłata dotyczy, a także wielkość oferowanych boksov;

1.16. miejsce, termin i sposób losowania kolejności startów;

1.17. miejsce, termin zebrania technicznego (jeżeli organizator je przewiduje)

- 1.18. nazwę i adres organizatora, numery tel. fax i adres elektroniczny;
- 1.19. nazwisko dyrektora zawodów oraz kontaktowy telefon, adres elektroniczny, fax.;
- 1.20. nazwiska i imiona przewodniczącego i członków komisji sędziowskiej; delegata technicznego (w przypadku powołania), budowniczego toru, komisarza zawodów wraz z listą komisarzy, przewodniczącego i członków komisji wet. z zaznaczeniem delegata wet. lekarza wet. zawodów, przewodniczącego i członków komisji odwoławczej;
- 1.21. uchylene odpowiedzialności prawnej organizatora;
- 1.22. dzień i godzinę, od której obiekt jest udostępniony do zawodów;
- 1.23. kodeks postępowania z koniem
- 1.24. inne niezbędne informacje związane z organizacją zawodów.

2. Opracowanie i zatwierdzenie propozycji zawodów musi przebiegać zgodnie z aneksem Nr II niniejszych przepisów.

Artykuł 10. PROTOKÓŁ CEREMONII NAGRADZANIA

1. Otwarcie zawodów, wręczenie nagród i zamknięcie zawodów przebiegają według lokalnych zwyczajów, ale muszą być zgodne z ustaleniami tego artykułu.
2. Jeżeli program zawodów przewiduje ceremonie otwarcia i zamknięcia zawodów, organizator zobowiązany jest do opracowania szczegółowego protokołu ceremonii i przekazania go osobom biorącym w nich udział. Ceremonie otwarcia i zamknięcia zawodów zaleca się na zawodach rangi mistrzowskiej, przy czym ceremonie otwarcia bez udziału koni.
3. Na wszystkich zawodach rozgrywanych pod patronatem Polskiego Związku Jeździeckiego (Wojewódzkiego Związku Jeździeckiego) w przypadku obecności przedstawiciela Związku (członek zarządu lub właściwej komisji), obowiązkiem jego jest uczestnictwo w otwarciu zawodów, wręczeniu nagród i zamknięciu zawodów. W przypadku jego nieobecności obowiązki przedstawiciela związku pełni przewodniczący komisji sędziowskiej.
4. Udział zawodników w ceremoniach otwarcia zawodów, wręczenia nagród, zamknięcia zawodów jest obowiązkowy. W ceremonii nagradzania zawodnicy są zobowiązani do udziału na koniach, na których startowali lub w swoich zaprzęgach. W przypadku, gdy zawodnik nie może brać udziału w ceremonii nagradzania na koniu, na którym startował, zmiana musi być uzgodniona z sędzią głównym zawodów.
5. Przypięcie wstęg honorowych koniom (zaleca się z lewej strony ogłowia) może odbyć się na rozprężalni przed wjazdem do ceremonii nagradzania.
6. Ceremonia nagradzania musi przebiegać w następującej kolejności:
  - 6.1. ogłoszenie wyników konkursu;
    - składanie gratulacji zawodnikom przez przewodniczącego i członków komisji sędziowskiej;
    - wręczenie nagrody związku, pucharu sponsora konkursu;

- wręceniem innych nagród, ufundowanych przez komitet organizacyjny lub sponsorów;
- 6.2. ogłoszenie wyników końcowej klasyfikacji zawodów;
- składanie gratulacji zawodnikom przez przewodniczącego i członków komisji sędziowskiej;
  - wręczenie pucharu Związku lub głównego sponsora zawodów;
  - wręceniem innych nagród, ufundowanych przez komitet organizacyjny lub sponsorów;
  - runda honorowa.

7. Na Mistrzostwach Polski ceremonia wręczenia medali i nagród musi odbyć się w następującej kolejności:

- wjazd wszystkich zawodników na koniach (udekorowanych wstęgami honorowymi), którzy ukończyli MP;
- ogłoszenie wyników końcowej klasyfikacji MP;
- składanie gratulacji zawodnikom przez przewodniczącego i członków komisji sędziowskiej;
- dekoracja zawodników medalami na podium (dekoracja, hymn, wciągnięcie flagi narodowej);
- wręczenie nagrody, pucharu PZJ ;
- wręczenie nagrody, pucharu głównego sponsora;
- wręceniem innych nagród, ufundowanych przez komitet organizacyjny lub sponsorów;
- runda honorowa.

8. W czasie ceremonii otwarcia, nagradzania i rundy honorowej oraz ceremonii zamknięcia zawodów, zawodnicy są zobowiązani do zachowania maksymalnej ostrożności i bezpieczeństwa. Niezastosowanie się do powyższego może spowodować nałożenie kar przez komisję sędziowską.

9. Powyższe ceremonie powinny być przeprowadzone w sposób sprawny i możliwie krótki, bez narażania koni na długotrwałe oczekiwanie.

Artykuł 11. PRAWA KOMERCYJNE

1. Własnością PZJ są takie dobra jak: nazwy, znaki handlowe i reguły konkursów oraz wyniki zawodów rozgrywanych pod patronatem PZJ.

1.1. PZJ jest właścicielem oficjalnych list rankingowych zawodników i koni startujących w zawodach i konkursach podlegających PZJ (zawartych w centralnym kalendarzu i kalendarzach WZJ).

1.2. PZJ ma wyłączne prawo do wykorzystywania wymienionych dóbr przez wszystkie media, włącznie z telewizją we wszystkich jej formach, jak również do celów marketingowych i sponsorskich zgodnie z zaleceniami zawartymi w punktach 2 i 3.

2. W przypadku przyznania prawa do organizacji mistrzostw i innych zawodów ujętych w centralnym kalendarzu umowa powinna być zawarta między PZJ,

a właściwym organizatorem. Umowa określa prawa i obowiązki stron związane z wykorzystaniem wszystkich dóbr komercyjnych.

2.1. Umowa powinna uwzględnić wcześniejsze zobowiązania organizatora oraz podawać rozwiązania mogących pojawić się konfliktów.

3. Umowa musi być podpisana przed podjęciem przez PZJ ostatecznej decyzji związanej z lokalizacją zawodów.

4. Punkty umowy związane z wykorzystaniem własności komercyjnych przez telewizję nie mogą zakłócać prawidłowego przebiegu zawodów.

ROZDZIAŁ III

UDZIAŁ ZAWODNIKÓW W ZAWODACH

Artykuł 12. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Wszystkie osoby mogące mieć wpływ na wynik zawodów, niezależnie od charakteru wykonywanych obowiązków zobowiązane są do znajomości niniejszych przepisów i warunków zawodów (propozycji).

2. Niezastosowanie się do niniejszych przepisów, propozycji zawodów, zarządzeń PZJ, zarządzeń osób oficjalnych i zarządzeń porządkowych organizatora zawodów, może pociągnąć za sobą kary dyscyplinarne i pozbawienie prawa do ewentualnej nagrody, a także niezaliczenie miejsca do klasyfikacji sportowej.

Artykuł 13. KATEGORIE WIEKOWE ZAWODNIKÓW

1. Obowiązują następujące kategorie wiekowe zawodników:

Lp.	Nazwa	Wiek od - do	Skrót
1.	Dzieci/Młodzicy	10 - 12	Mł.
2.	Juniorzy młodszy	13 - 16	JM
3.	Juniorzy	17 - 18	J
4.	Młodzi Jeźdźcy	19 - 21	MJ
5.	Seniorzy	> 21	S

o ile przepisy szczegółowe dyscypliny nie stanowią inaczej.

2. Wiek zawodnika określa się zgodnie z kalendarzowym rokiem urodzenia.

3. Zawodnicy startujący w konkursach mogą być podzieleni również na inne kategorie: np. amazonki, studenci, niepełnosprawni, rolnicy, wojskowi i inni.

4. W konkursach otwartych, w których biorą udział zawodnicy z różnych kategorii, mogą być prowadzone oddzielne klasyfikacje, które wyłaniają zwycięzców poszczególnych kategorii.

5. W konkursach otwartych, w których biorą udział zawodnicy z więcej niż z jednej kategorii obowiązuje jedna lista startowa.

6. Zawodnicy innych narodowości przebywający w Polsce mogą brać udział w zawodach krajowych pod warunkiem posiadania pozwolenia swojego narodowego związku jeździeckiego równorzędnego z PZJ.

7. W zawodach mogą startować zawodnicy zarejestrowani w PZJ/WZJ, posiadający aktualną licencję sportową i ważne badania lekarskie wpisane do księgi zdrowia zawodnika. Zawodnicy niepełnoletni muszą posiadać aktualną na dany rok kalendarzowy zgodę opiekuna ustawowego na start w zawodach.

Artykuł 14. SZELOWIE EKIP

1. Szefa ekipy powołuje klub. W przypadku zgłoszenia wyłącznie zawodników indywidualnych klub wskazuje jednego z pełnoletnich zawodników do pełnienia tej funkcji.

2. Szefowie ekip muszą brać udział we wszystkich zebraniach technicznych dla nich organizowanych.

3. Szef ekipy odpowiedzialny jest za:

3.1. zgłoszenie koni i zawodników do konkursów zgodnie z posiadanymi licencjami, przestrzeganie przepisów przez członków ekipy;

3.2. dokonywanie skreśleń zawodników i koni zgłoszonych do konkursów zgodnie z obowiązującymi przepisami;

3.3. sprawowanie opieki nad zawodnikami, a szczególnie zawodnikami poniżej 18 roku życia (obowiązkowa opieka prawna).

4. Szefowie ekip nie mogą pełnić żadnych innych oficjalnych funkcji w czasie zawodów.

ROZDZIAŁ IV

ZAPISY DO ZAWODÓW I PORZĄDEK STARTÓW

Artykuł 15. ZGŁASZANIE ZAPISÓW

1. Zapis jest to zgłoszenie koni i zawodników do udziału w określonym konkursie, próbie, pokazie itp. Zapisujący jest odpowiedzialny za poprawność danych o koniu, zawodniku i o ich prawie do startu zgodnie z warunkami danego konkursu (próby, pokaz).

2. Zapisu dokonuje się na obowiązującym arkuszu zgłoszenia.

3. Prawo zgłaszania konia do zawodów ma właściciel (użytkownik) lub osoby przez niego upoważnione.

4. Zapis powinien wpłynąć na adres i w terminie wskazanym w propozycjach zawodów.
5. Składanie zapisów możliwe jest również w czasie trwania zawodów jeżeli takie ustalenie zawarte jest w propozycjach zawodów lub powzięto je na zebraniu technicznym.
6. Do zamknięcia zapisów może być wyznaczony tylko jeden termin.

Artykuł 16. ZWROT ORGANIZATOROWI PONIESIONYCH KOSZTÓW

Osoba zgłaszająca swój udział w zawodach, w których niezależnie od przyczyn nie weźmie udziału i nie odwoła uczestnictwa przed terminem zgłoszeń ostatecznych (dwa tygodnie), zobowiązana jest zwrócić organizatorowi zawodów koszty poniesione na przygotowanie stajni – równoważne kwocie wymienionej w propozycjach. Od żądania zwrotu poniesionych kosztów nie przysługuje odwołanie. Wystąpienie o zwrot kosztów musi nastąpić w ciągu 30 dni od zakończenia zawodów.

Artykuł 17. NIEWAŻNOŚĆ ZAPISÓW

1. Zapis jest nieważny jeżeli:
  - 1.1. koń i/lub zawodnik nie odpowiada warunkom danego konkursu;
  - 1.2. został złożony po terminie zamknięcia zgłoszeń;
  - 1.3. został złożony przez osobę zdyskwalifikowaną lub w imieniu tej osoby w okresie obowiązywania dyskwalifikacji;
  - 1.4. po złożeniu zapisu koń/zawodnik utracił prawo do udziału w danym konkursie;
  - 1.5. w zapisie do konkursu dla zawodników o określonych kwalifikacjach nie zostało wymienione nazwisko jeźdźca.
2. Zapis może być uznany za nieważny jeżeli:
  - 2.1. nie wypełniono wszystkich niezbędnych rubryk;
  - 2.2. arkusz zgłoszenia jest wypełniony nieczytelnie;

Artykuł 18. NIEZBĘDNE DOKUMENTY

1. Szef ekipy lub zawodnik jest zobowiązany po przyjędziu na zawody przedstawić organizatorowi poniższe dokumenty potwierdzające:
  - 1.1. licencję klubu;
  - 1.2. licencję i dokument potwierdzający tożsamość i wiek zawodnika;
  - 1.3. licencję PZJ w przypadku zawodników zagranicznych;
  - 1.4. licencję i dokument potwierdzający tożsamość i wiek konia;
  - 1.5. licencję PZJ - na starty koni posiadających paszporty sportowe innych krajów;
  - 1.6. książeczkę zdrowia zawodnika, (luzaka);
  - 1.7. zgodę opiekuna ustawowego na start niepełnoletnich zawodników, a w dyscyplinie powożenia również niepełnoletnich luzaków.
- 1.8. Okres ważności badań lekarskich wpisanych do książeczki zdrowia zawodnika wynosi maksymalnie 6 miesięcy. Badania muszą być potwierdzone przez lekarza specjalistę w dziedzinie medycyny sportowej lub lekarza posiadającego certyfikat Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej lub

lekarza, który zawarł umowę z odpowiednim funduszem na świadczenie usług w zakresie medycyny sportowej.

2. Paszporty i karty identyfikacyjne koni powinny sprawdzić lekarz weterynarii zawodów.
3. Szef ekipy albo zawodnik ponosi odpowiedzialność za prawidłowość dokumentacji warunkującej udział w zawodach.

4. Nie mają prawa startu w zawodach:

- 4.1. zawodnicy nie posiadający ważnych badań lekarskich w tym również luzacy w dyscyplinie powożenia;
- 4.2. zawodnicy do ukończenia 18 roku życia nie posiadający ważnej zgody opiekuna ustawowego. Zgoda może być wystawiona wyłącznie na bieżący rok kalendarzowy.
5. Za prawidłowość i rzetelność danych zawartych w dokumentach odpowiada klub zawodnika.

Artykuł 19. KONKURSY ZESPOŁOWE

We wszystkich konkursach drużynowych kolejność, w jakiej zostały zgłoszone konie i zawodnicy danego zespołu uważa się za obowiązującą. Żadne późniejsze zmiany nie mogą być dokonywane.

Artykuł 20. LISTY STARTOWE

1. Ogłoszenie list startowych następuje przez ich wywieszenie w miejscu do tego przeznaczonym (rozprężalnia, biuro zawodów, stajnie). Listy startowe powinny być sporządzone i wywieszone w możliwie jak najkrótszym czasie po dokonaniu losowania.

2. Organizator zawodów ma obowiązek umieścić nazwę konia/nazwisko zawodnika na listach startowych wszystkich konkursów, do których koń został zgłoszony.

3. Prawo startu w konkursie ma jedynie koń/zawodnik prawidłowo do tego konkursu zgłoszony, odpowiadający warunkom konkursu i umieszczony na liście startowej.

4. Dopisanie konia/zawodnika na listę startową po jej ogłoszeniu może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy przyczyną nieumieszczenia konia na liście startowej była pomyłka sekretariatu a koń/zawodnik był prawidłowo zapisany do konkursu.

Artykuł 21. DOZWOLONA DZIENNA LICZBA STARTÓW

Dozwolona dzienna liczba startów zawodników i koni jest określona w regulaminach poszczególnych dyscyplin. W przypadku jej przekroczenia odpowiedzialność ponosi zawodnik. Przekroczenie dozwolonej liczby startów zawodnika lub konia pociąga za sobą unieważnienie startu i nałożenie kary dyscyplinarnej przez komisję sędziowską.

Artykuł 22. SKREŚLENIA

1. Koń może zostać zapisany do większej liczby konkursów niż pozwala na to dzienny limit startów. Zawodnik jest zobowiązany do dokonania odpowiednich skreśleń zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Jeżeli zapisujący nie dokona czynności określonej w ust. 1 w ustalonym czasie, a koń wyczerpał limit startów, sędzia główny zawodów zarządzi skreślenie konia z następnych konkursów.
3. W zawodach wielodniowych organizator może zastrzec, że ostateczna decyzja zapisującego do startów konia w określonych konkursach musi zapaść w terminie wcześniejszym aniżeli określony w ust. 1 (np. na zebraniu technicznym lub po zakończonym dniu zawodów). Zastrzeżenie takie musi być umieszczone w propozycjach zawodów.

Artykuł 23. ODSTĘP POMIĘDZY STARTAMI TEGO SAMEGO ZAWODNIKA

Komisja sędziowska ma obowiązek zapewnić zawodnikowi startującemu w tym samym konkursie na kilku koniach (kilkoma zaprzęgami), odpowiedniego odstępu czasowego pomiędzy poszczególnymi startami zgodnie z wymogami i przepisami dyscypliny.

Artykuł 24. KOLEJNOŚĆ STARTÓW

Kolejność startów ustalana jest na drodze losowania o ile przepisy szczegółowe danej dyscypliny nie stanowią inaczej. Sposób losowania kolejności startu musi być podany w propozycjach.

Artykuł 25. WYCOFANIE KONIA

1. Wycofanie konia z konkursu z powodów innych niż zdrowotne, może nastąpić nie później aniżeli 30 minut przed rozpoczęciem konkursu. Do wycofania konia upoważniony jest właściciel konia, szef ekipy lub dosiadający konia zawodnik.
2. Niestawienie się na start w konkursie bez wycofania konia w terminie określonym ust. 1 daje komisji sędziowskiej prawo nałożenia kary, o ile powodem nie był nieszczyśliwy wypadek zawodnika lub konia
3. Wycofanie konia może przyjąć każdy z członków komisji sędziowskiej. Sędzia przyjmujący zgłoszenie zawiadania o tym sędziego głównego, który zarządzi skreślenie konia z list startowych i arkuszy ocen.

Artykuł 26. ZMIANA ZAWODNIKA

1. W przypadku konieczności zmiany zawodnika (o ile dopuszcza to regulamin dyscypliny) mającego dosiadać konia w konkursie, obowiązuje powiadomienie

o tym komisji sędziowskiej najpóźniej na 30 minut przed rozpoczęciem konkursu. Zmiany można dokonać spośród zawodników zgłoszonych do udziału w zawodach.

2. Start zawodnika niezgłoszonego komisji sędziowskiej pociąga za sobą pozbawienie go prawa do ewentualnej nagrody, niezaliczenia miejsca do klasyfikacji sportowej i może spowodować nałożenie kary.
3. Z chwilą rozpoczęcia się konkursu zmiana zgłoszonego do tego konkursu zawodnika może nastąpić wyłącznie na skutek nieszczyśliwego wypadku, który sędzia główny uzna za dostatecznie poważny. Zmiany można dokonać spośród zawodników zgłoszonych do udziału w zawodach.
4. Zmiana zawodnika na koniu, który rozpoczął przebieg, jest niedopuszczalna.

ROZDZIAŁ V

ZEBRANIE TECHNICZNE, OGŁOSZENIA

Artykuł 27. ZEBRANIE TECHNICZNE

1. Przed rozpoczęciem lub w trakcie zawodów organizator albo sędzia główny może zwołać zebranie techniczne, w którym udział biorą: przewodniczący komisji sędziowskiej lub w uzasadnionych przypadkach członek komisji przez niego upoważniony, delegat techniczny, sędzia PZJ/WZJ, dyrektor zawodów lub jego przedstawiciel, szefowie ekip oraz zawodnicy indywidualni.
2. Informacja o czasie i miejscu zebrania technicznego musi być podana w propozycjach zawodów. Jeżeli nie przewidywano zwołania zebrania, a zachodzi taka konieczność, sędzia główny ma prawo zarządzić zwołanie zebrania.
3. Wszelkie ustalenia, a także zarządzenia porządkowe organizatora zawodów powzięte na zebraniu technicznym są bezwzględnie obowiązujące i muszą być podane do ogólnej wiadomości. Szefowie ekip zobowiązani są do powiadomienia o nich członków zespołów. Żadna osoba uczestnicząca w zawodach nie może powoływać się na niezajomość tych ustaleń i zarządzeń.
4. Ustalenia powzięte na zebraniu technicznym mogą dotyczyć także zmian w programie zawodów i warunków rozgrywania konkursów, jeżeli w propozycjach zawodów organizator zastrzegł możliwość takich zmian lub wynikają one z nadzwyczajnych okoliczności.
5. Wszelkie konkursy muszą być rozegrane zgodnie z propozycjami zawodów. W szczególnych przypadkach organizator może dokonać zmian w porozumieniu z przewodniczącym komisji sędziowskiej, i delegatem technicznym. Zmiany nie mogą dotyczyć zmniejszenia wysokości nagród pieniężnych w poszczególnych konkursach.

Artykuł 28. OGŁOSZENIA

Pisemne zarządzenia i komunikaty wywiesza się na tablicy ogłoszeń w biurze zawodów oraz w stajniach. W czasie zawodów wielodniowych wskazane jest wywieszanie wszystkich ogłoszeń także w miejscu zakwaterowania uczestników.

Artykuł 29. UDZIAŁ KONI W ZAWODACH

1. Konie zgłoszone do zawodów muszą posiadać: paszport sportowy konia wystawiony przez narodową federację jeździecką lub inny dokument identyfikacyjny, w którym wpisane są aktualne szczepienia i badania weterynaryjne, zgodnie z przepisami weterynaryjnymi. Bez spełnienia tych warunków konie nie mogą być przyjęte na teren zawodów.
2. W zawodach szczebla centralnego wszystkie startujące konie muszą posiadać paszport sportowy. W zawodach regionalnych dozwolony jest start konia z kartą identyfikacyjną wystawioną przez WZJ..
3. Konia rozpoczynającego karierę sportową rejestruje jego właściciel lub upoważniona pisemnie przez niego osoba przez przysłanie do biura PZJ/WZJ zgłoszenia według obowiązującego wzoru wraz z dokonaniem opłaty rejestracyjnej.
4. W wypadku zmiany właściciela konia zarejestrowanego w PZJ/WZJ, nowy właściciel jest zobowiązany do zgłoszenia zmiany właściciela. Zmiana właściciela musi być wpisana do dokumentu identyfikującego przed pierwszym startem po zmianie.
5. Właściciel konia zarejestrowanego lub osoba pisemnie przez niego upoważniona ma obowiązek zawiadomić biuro PZJ/WZJ o definitywnym wycofaniu konia ze startów w zawodach, o padnięciu lub spzedzaży za granicę, w terminie 14 dni od zdarzenia.
6. Nazwa konia pod jaką został zarejestrowany w PZJ/WZJ i pod jaką zapisany jest do zawodów musi ściśle odpowiadać nazwie figurującej w rodowodzie.
7. Jeśli koń nie ma nazwy hodowlanej, wybiera ją właściciel (użytkownik), zaznaczając to w zgłoszeniu do rejestracji.
8. Koń musi startować pod nazwą, pod którą został zarejestrowany w PZJ/WZJ.
9. W przypadku powtarzania się nazw koni zarejestrowanych, biuro PZJ/WZJ uściśla je przez dodanie do nazwy konia cyfry rzymskiej i zawiadamia o tym zgłaszającego. Zapis ten nie zmienia nazwy hodowlanej.
10. Zasady zaliczania konia do określonej klasy regulują odrębne przepisy, na podstawie których dokonuje się klasyfikacji koni. PZJ ogłasza klasyfikację w odrębnym regulaminie danej dyscypliny.

Artykuł 30. WIEK KONI

1. Wiek konia określa się zgodnie z kalendarzowym rokiem urodzenia. Wyjątek stanowią konie urodzone w IV kwartale roku, które zalicza się do rocznika następnego.
2. Konie mogą rozpocząć starty w zawodach w wieku 4 lat.
3. Wiek koni, w którym mogą one startować w różnych klasach poszczególnych dyscyplin określają przepisy i regulaminy tych dyscyplin.

ROZDZIAŁ VI

UKŁON I STRÓJ ZAWODNIKA ORAZ RZĄD KONIA

Artykuł 31. UKŁON

1. O ile przepisy dyscypliny nie stanowią inaczej przed startem w konkursie każdego zawodnika obowiązuje ukłon skierowany w stronę łoża sędziowskiej. Komitet organizacyjny w porozumieniu z sędzią głównym może poprosić zawodników o ukłon w kierunku przedstawicieli władz lub gości zasiadających w łożu honorowej.
2. W konkursach ujeżdżenia ukłony są obowiązkowym elementem programu.
3. Przewodniczący lub członek komisji sędziowskiej ma obowiązek odklonić się zawodnikowi.

Artykuł 32. STRÓJ ZAWODNIKA

1. Strój zawodnika określają przepisy poszczególnych dyscyplin jeździeckich. Dotyczy to:
  - nakrycia głowy;
  - koszuli i marynarki i krawatu;
  - spodni;
  - butów;
  - rękawiczek;
  - ostrogi i bata.
2. Zawodnicy, którym przysługuje prawo noszenia mundurów mogą brać w nich udział zgodnie z przepisami władzy ustalającej wzór umundurowania.
3. Sędzia główny zawodów uprawiony jest do odwołania zgody na start zawodnika, który nie przestrzega przepisów o obowiązującym stroju lub doborze rzędu, bądź którego wygląd odbiega od ogólnie przyjętych pojęć o estetyce i schludnym wyglądzie.
4. Sędzia główny zawodów może delegować jednego z sędziów do oceny stroju zawodników, rzędu i prezencji. Decyzja sędziego oceniającego wydawana jest w imieniu sędziego głównego i jest ostateczna.

5. Szczegółowe warunki ubioru zawodnika określają przepisy poszczególnych dyscyplin.

6. Przepisowy strój jeździecki obowiązuje zawsze w czasie uroczystości otwarcia, zamknięcia zawodów, prezentacji, startu w konkursie i podczas ceremonii wręczenia nagród.

7. Prawo do noszenia emblematu z godłem państwowym mają **wyłącznie aktualni** członkowie kadry narodowej. Sędzia główny zawodów ma prawo zażądać zdjęcia nieprawnie noszonego emblematu.

Artykuł 33. KOLORY STROJU ZAWODNIKA

1. Kolory ubioru danej dyscypliny zatwierdza właściwa komisja zgodnie z przepisami i regulaminem.

2. Tradycyjne fraki myśliwskie, czarne, czerwone, zielone, granatowe i szare z naszywkami nie są rejestrowane

3. Dopuszcza się zarejestrowane kolorów innych niż tradycyjne w celu otrzymania wyłączości na ich wykorzystanie zgodnie następującymi warunkami:

3.1. Zgłoszenie rejestracji koloru marynarki jeździeckiej przyjmuje PZJ. Przyjęte zgłoszenie jest ważne pięć lat włącznie z rokiem, w którym zostało przyjęte. Data zgłoszenia decyduje o kolejności rejestracji. Za rejestrację pobierana jest opłata.

3.2. Kolory zarejestrowane zgodnie z powyższymi zasadami mogą być wykorzystywane jedynie przez osoby lub organizacje, które dokonały rejestracji.

3.3. Zarząd PZJ ustala cennik rejestracji kolorów ubiorów.

3.4. Zarząd PZJ ostatecznie rozstrzyga spory związane z wykorzystaniem kolorów.

Artykuł 34. RZĄD KONIA

Rząd konia określają przepisy poszczególnych dyscyplin jeździeckich.

ROZDZIAŁ VII

NAGRODY

Artykuł 35. USTALENIA OGÓLNE

1. Podział nagród pieniężnych i/lub rzeczowych ze wskazaniem liczby miejsc objętych nagrodami musi być zawarty w propozycjach i dotyczy to wszystkich konkursów rozgrywanych w ramach zawodów.

2. Za zwycięstwo w konkursie i zajęcie kolejnych miejsc mogą być przyznawane wstęgi honorowe, nagrody pieniężne i rzeczowe oraz medale i dyplomy.

3. Minimalna liczba nagród w każdym konkursie musi opierać się na zasadzie - jedna nagroda na czterech zawodników biorących udział w konkursie, przy zachowaniu minimum 5 nagród.

4. W przypadku, gdy liczba startujących jest niewielka to - pomimo innych zapisów w propozycjach - organizator może posłużyć się poniższym kluczem:

Liczba startujących	Liczba nagród
1 - 4	1
5 - 8	2
9 - 12	3
13 - 16	4
ponad 17	5

5. Nagrody drużynowe należą do jednostki wystawiającej zespół.

6. Nagrody przechodnie - zespołowe i indywidualne - wolno przyznawać, tylko w przypadku, gdy regulamin ich przyznawania jest sprecyzowany i podany do wiadomości uczestników przed zawodami.

7. Nagrodę przechodnią niezdobytą na własność, jej posiadacz zobowiązany jest zwrócić organizatorowi zawodów w terminie podanym w regulaminie.

8. Regulamin nagrody przechodniej nie może być zmieniony do czasu ostatecznego jej zdobycia chyba, że uplynie co najmniej pięć lat rozgrywania nagrody.

9. Jeżeli dwóch lub więcej zawodników zajmie ex aequo nagradzane miejsce, nagrody rozlosowuje się, zaś wstęgi honorowe, medale i dyplomy przyznaje każdemu z nich. Nagrody pieniężne ulegają podziałowi.

10. W MP, PP, organizator ma obowiązek wypłacenia nagród pieniężnych wg propozycji bez względu na liczbę startujących. W pozostałych zawodach organizator ma prawo zastosować sposób podziału nagród określony w pkt. 4 niniejszego artykułu. Sposób dystrybucji nagród musi być wyraźnie określony w propozycjach zawodów.

Artykuł 36. WSTĘGI HONOROWE

1. Wstęgami honorowymi powinno być udekorowanych, co najmniej 25% koni startujących w konkursie wg zasad podanych w art. 35 pkt. 3. Wstęgi honorowe należą do zawodników.

2. Nieusprawiedliwione niestawienie się zawodnika konno na wezwanie do odbioru wstęgi powoduje utratę prawa do niej.

Artykuł 37. NAGRODY PIENIĘŻNE I RZECZOWE

1. Wartość pierwszej nagrody pieniężnej lub rzeczowej przyznanej zawodnikom indywidualnym lub zespołom, nie może przekroczyć jednej trzeciej całej wartości nagród pieniężnych i/lub nagród rzeczowych przyznawanych w tym konkursie.

2. Nagrody pieniężne należą do właściciela konia.

3. Jeżeli w konkursie wystartuje mniejsza liczba zawodników niż liczba zaplanowanych w propozycjach nagród, a organizator nie zastosuje klucza zawartego w Art. 35 pkt. 4, to sędzia główny dokonuje nowego podziału nagród pomiędzy zawodników.

4. Wpłata nagród pieniężnych ma miejsce po upływie terminów przewidzianych do składania reklamacji i odwołań, a w razie złożenia reklamacji lub odwołania po ich rozstrzygnięciu, jeśli złożenie reklamacji lub odwołania może mieć wpływ na przyznanie nagrody.

5. Wpłaty nagród pieniężnych wygranych przez zawodników, w stosunku, do których wniesiono odwołania do komisji odwoławczej o dyskwalifikację, są wstrzymane do momentu rozpatrzenia i podjęcia decyzji związanej z odwołaniem.

ROZDZIAŁ VIII

LICENCJE I SPONSORING

Artykuł 38. LICENCJE

1. Zawodnicy polscy muszą posiadać licencję PZJ na start w zawodach krajowych i międzynarodowych.

2. Zawodnik polski mieszkający za granicą, który ma zamiar startować w zawodach w kraju, w którym aktualnie przebywa, musi posiadać licencję startową wydaną przez NF tego kraju, i licencję PZJ na starty zagraniczne.

3. Zasady przyznawania licencji krajowych regulują odrębne przepisy ministerstwa edukacji narodowej i sportu/PZJ. Zasady przyznawania licencji międzynarodowych regulują przepisy FEI.

Artykuł 39. UMOWY DOTYCZĄCE SPONSOROWANIA

1. Zawodnicy mogą zawierać umowy indywidualne dotyczące sponsorowania.

2. Umowy nie mogą być sprzeczne z przepisami i regulaminami PZJ oraz przepisami władz sportowych i PKOL w tym zakresie.

Artykuł 40. REKLAMA

1. Na wszystkich zawodach, zawodnicy mogą mieć na strojach określonych przepisami dyscypliny nazwę oraz logo producenta stroju, sprzętu lub sponsora zgodnie z poniższymi zaleceniami:

1.1. Nazwa oraz logo producenta

1.1.1. W czasie konkursu i w czasie ceremonii rozdania nagród nazwa oraz logo producenta strojów lub wyposażenia mogą się pojawić tylko raz, na powierzchni nieprzekraczającej:

- 3 cm² na stroju i sprzęcie;

- 50 cm² na każdej stronie bryczki;
- 10 cm długości i nie szerszej niż pas, na którym występuje – na każdej uprząży.

1.1.2. Jeśli producenci stroju i sprzętu występują jako sponsorzy, to mają zastosowanie postanowienia zawarte w punkcie 1.2. tego artykułu.

1.2. Nazwa oraz logo sponsorów.

1.2.1. W czasie przebywania na terenie rozgrywania konkursu i w czasie ceremonii rozdawania nagród, nazwa oraz logo indywidualnego sponsora lub grupy sponsorów mogą się pojawiać na powierzchni nieprzekraczającej:

- 400 cm² na każdej stronie bryczki i na derce w wołyżerze;
- 200 cm² na każdej stronie potnika;
- 80 cm² na matynarkach lub innej odzieży na kieszeni na wysokości piersi z wyjątkiem próby terenowej w wkw i rajdów długodystansowych;
- 100 cm² na sprzęcie do wołyżerki;
- 16 cm² na obu stronach kołnierzyka od koszuli;
- 200 cm² na kurtkach w próbie terenowej wkw i rajdach długodystansowych.

1.2.2. W czasie maratonu w zawodach powożenia powierzchnia zajmowana przez nazwę lub logo indywidualnego lub zespołowego sponsora może pojawić się na plecach strojów luzaków i na obu stronach pojazdu, na powierzchni nieprzekraczającej 1260 cm² na każdej stronie.

2. Żadna inna reklama niż logo określone w punkcie 1 nie może pojawić się na zawodniku, osobie oficjalnej, koniu lub pojeździe w czasie zawodów. Zawodnicy zapoznając się z torem mogą prezentować na odzieży logo sponsorów, na powierzchni nieprzekraczającej 400 cm² z przodu i tyłu ubiorów wierzchnich i na kasku na powierzchni nieprzekraczającej 50 cm².

3. Konie noszące nazwy firm lub produktów handlowych mogą startować pod jeźdźcami, którzy zawarli umowę dotyczącą sponsoringu, z wyjątkiem przypadku kiedy koń startuje w konkursach rozgrywanych na koniach użyczonych.

ROZDZIAŁ IX

KONIE

Artykuł 41. PASZPORTY SPORTOWE KONI

1. We wszystkich zawodach kalendarza centralnego mogą startować tylko te konie, które posiadają paszport sportowy wystawiony przez narodową federację jeździecką.

2. Paszporty muszą zawierać pełną nazwę konia, adres i podpis właściciela, tak jak jest to zarejestrowane w NF. Opis konia i diagram muszą być szczegółowe. W paszportcie muszą być odnotowane wszystkie szczepienia i przeprowadzone badania weterynaryjne.

3. FN są odpowiedzialne za wystawianie paszportów koniom i za wiarygodność zapisanych danych w paszportach, tak jak zostało określone w przepisach

weterynaryjnych. Potwierdzeniem autentyczności paszportu jest pieczętka NF i podpis osoby oficjalnej NF. Osoba odpowiedzialna za konia na zawodach jest zobowiązana do okazania paszportu i odpowiada za wiarygodność danych zawartych w paszporcie.

4. Koń może mieć tylko jeden paszport sportowy. Jeśli FN ma pewność, że paszport zaginął, może wydać nowy z zaznaczeniem, że jest to duplikat, o tym samym numerze, co oryginał.

5. Organizator jest odpowiedzialny za dokładną identyfikację konia w czasie sprawdzania paszportu po przybyciu na zawody, zgodnie z przepisami weterynaryjnymi. W przypadku pomyłki lub niedokładnych informacji w paszporcie lub, jeśli koń nie może być zidentyfikowany na podstawie paszportu, wtedy zostaje powiadomiony sekretarz generalny PZJ, któremu przekazuje się numer paszportu i nazwę konia. Identyfikację koni w imieniu organizatora dokonuje lekarz weterynarii.

6. Koń bez paszportu nie może być dopuszczony do udziału w zawodach.

Artykuł 42. NAZWY KONI

1. Pierwsza nazwa konia znajdująca się w paszporcie powinna być nazwą, pod którą koń zarejestrowany jest przez FN.

2. Pierwsza zarejestrowana nazwa konia nie może być nazwą znanej powszechnie firmy lub produktu. Jeśli okaże się, że nazwa konia jest nazwą znanej firmy lub produktu, wtedy kolejna zarejestrowana nazwa zostaje uznana i wpisana do paszportu.

3. Reklamowy przedrostek lub przyrostek może być dodany do nazwy konia i musi znajdować się w paszporcie.

4. Jeśli nowa, pierwsza nazwa konia jest wykorzystywana i znajduje się w paszporcie oraz gdy reklamowy przedrostek/przyrostek jest zmieniony, wtedy koń nosi nową nazwę oraz nowy przedrostek/przyrostek przez następne 12 miesięcy w następujący sposób: nowa nazwa/nowy przedrostek/przyrostek pojawia się przed poprzednią nazwą/przedrostkiem/przyrostkiem.

5. Aby nazwy koni mogły być zapisane w komputerze lub na elektronicznych tablicach muszą być ograniczone do 15 liter.

Artykuł 43. WŁAŚCICIELE KONI

1. PZJ prowadzi listę właścicieli koni, które mają paszporty sportowe. Zmiany właścicieli oraz zawarcie umów dzierżawy muszą być odnotowane w paszporcie. Stempel i podpis przedstawiciela PZJ w paszporcie potwierdza autentyczność transakcji.

2. Przynależność państwowa konia jest taka sama jak narodowość właściciela lub kraj, w którym zarejestrowana jest firma będąca właścicielem konia.

3. Jeśli współwłaścicielami konia są osoby różnej narodowości wtedy właściciele przed pierwszym zgłoszeniem konia do zawodów międzynarodowych muszą zadeklarować w FN/FEI przynależność państwową konia, która będzie odnotowana w paszporcie. Konie mają utrzymywaną przynależność państwową do momentu, kiedy umowa o współudziale zostanie rozwiązana lub w przypadku sprzedaży koni. PZJ/FEI musi być powiadomiona o każdej zmianie przynależności państwowej konia.

Artykuł 44. OSOBY ODPOWIEDZIALNE

1. Osoba odpowiedzialna za konia, to osoba, która jest prawnie odpowiedzialna za konia zgodnie z PO i PW, o ile nie ustalono inaczej.

2. Zgodnie z PO i PW osobą odpowiedzialną za konia jest zawodnik na nim startujący lub powożący albo lonżujący w dyscyplinie woltżerki. Właściciel konia może być uznany jako osoba dodatkowo odpowiedzialna za konia, jeżeli jest obecna w czasie zawodów i jeżeli podjęła decyzję odnośnie konia. Jeśli zawodnik startujący na koniu ma poniżej 18 lat, wtedy osobą odpowiedzialną za jego konia jest osoba wyznaczona przez klub lub szefa ekipy. Osobą odpowiedzialną może być właściciel konia, rodzic zawodnika, szef ekipy, trener, lekarz wet. tego samego zespołu lub inna pełnoletnia osoba.

3. Koń może wystartować w zawodach zgodnie ze swoimi możliwościami sportowymi. Za prawidłowy zapis konia do zawodów odpowiada zgłaszający.

4. Szef ekipy, a w przypadku jego nieobecności osoba odpowiedzialna, odpowiada za opiekę nad koniem jego kondycję i sprawność. Dokonuje zgłoszeń i skreśleń zawodników i koni. Obowiązuje go znajomość właściwych przepisów i regulaminów

5. Osoba odpowiedzialna za konia odpowiada za wszystkie swoje czynności w stosunku do konia lub za czynności innych osób mających dostęp do konia w stajni.

ROZDZIAŁ X

DOBRO KONI I ZAWODNIKÓW

Artykuł 45. BRUTALNOŚĆ WOBEC KONI

1. Za brutalne obchodzenie się z koniem będzie uważane:

- 1.1. nieuzasadnione sytuacją używanie bata oraz bicie konia;
- 1.2. długotrwałe i częste karanie konia przy użyciu ostróg lub uderzanie kietznem;
- 1.3. jazda na koniu wyczerpanym fizycznie, kulawym lub rannym;
- 1.4. barowanie konia w czasie zawodów niezależnie od miejsca, sposobu i urządzeń do tego używanych;
- 1.5. uwarzliwianie lub znieczulanie którejkolwiek części ciała konia;
- 1.6. stosowanie różnego rodzaju urządzeń elektrycznych powodujących porażanie konia prądem bez względu na to gdzie zostały zamontowane;

1.7. pozostawienie konia bez odpowiedniej paszy, pojenia i ruchu.

Artykuł 46. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU BRUTALNOŚCI WOBEC KONI

1. Do wszczęcia postępowania o brutalne obchodzenie się z koniem wystarczy oświadczenie członka komisji sędziowskiej, komisarza zawodów, członka kolegium sędziów PZJ, a w czasie zawodów regionalnych także członka kolegium sędziów WZJ.

2. Do wszczęcia postępowania o brutalne obchodzenie się z koniem na podstawie oświadczenia innych osób aniżeli wymienione w ust. 1 niezbędne są pisemne oświadczenia dwóch świadków z podaniem ich danych osobowych.

3. Postępowanie o brutalne obchodzenie się z koniem prowadzone jest w pierwszej instancji przez:

3.1. Komisję sędziowską - jeśli fakt brutalnego obchodzenia się z koniem został ujawniony w czasie trwania zawodów.

3.2. Zarząd PZJ/WZJ - jeśli fakt brutalnego obchodzenia się z koniem został ujawniony po zaprzestaniu działalności komisji sędziowskiej na zawodach kalendarza centralnego/kalendarza WZJ

4. Termin na wniesienie sprawy do zarządu PZJ/WZJ, o brutalne obchodzenie się z koniem wynosi 14 dni od dnia zakończenia zawodów. Nadanie pisma w polskim urzędzie pocztowym jest równoznaczne z doręczeniem.

5. Od decyzji komisji sędziowskiej i decyzji zarządu PZJ/WZJ w sprawach o brutalne obchodzenie się z koniem odwołanie nie przysługuje.

Artykuł 47. KOMISARZE

1. Organizator zawodów powinien zapewnić odpowiednie warunki do sprawowania funkcji przez szefa komisarzy zawodów i odpowiednią liczbę podległych mu komisarzy, którzy noszą charakterystyczne opaski lub odznaki. Komisarze mają prawo wstępu do wszystkich miejsc wyszczególnionych w punkcie 2. O wszelkich nieprawidłowościach szef komisarzy zawodów powiadamia przewodniczącego komisji sędziowskiej.

2. W czasie zawodów: w stajni, na rozprężalni, i w każdym innym miejscu, które znajduje się pod kontrolą organizatora szef komisarzy zawodów i towarzyszący mu komisarze powinni:

- asystować zawodnikom w czasie ich planowych treningów;
- interweniować i przeciwdziałać przypadkom brutalnego obchodzenia się z końmi przez jeźdźców, obsługę, właścicieli koni lub inne osoby;
- interweniować i przeciwdziałać naruszaniu powszechnie przyjętych zasad właściwego zachowania się, uczciwości i standardów dobrze pojętego sportowego zachowania.

3. Szef komisarzy zawodów jest zobowiązany do wystawienia sprawozdania ze swojej pracy komisarzowi generalnemu. Dyrektor zawodów powinien otrzymać kopię sprawozdania.

4. Nazwisko wyznaczonego szefa komisarzy zawodów musi być opublikowane w propozycjach.

5. PZJ powołuje komisarza generalnego Związku zgodnie z przepisami o sędziach. Komisarz generalny uczestniczy we wszystkich seminariach przeznaczonych dla komisarzy generalnych oraz szkoli komisarzy i kontroluje ich pracę na zawodach zgodnie z przepisami o sędziach.

6. Organizator jest zobowiązany do zapewnienia obecności komisarzy od momentu udostępnienia obiektu do zawodów.

Artykuł 48. KONTROLA LECZENIA I OCHRONA ZDROWIA ZAWODNIKÓW

1. Zawodnicy nie mogą brać udziału w zawodach, gdy są pod wpływem działania alkoholu, narkotyków lub niedozwolonych środków farmakologicznych.

2. Zawodnik, u którego stwierdzono występowanie substancji niedozwolonych lub ich używanie, podlega automatycznej dyskwalifikacji z zawodów. Wyniki zawodów są korygowane. Listę środków niedozwolonych publikują odpowiednie władze sportowe.

3. W czasie zawodów sędzia główny zawodów po konsultacji z lekarzem medycyny zawodów może w dowolnym momencie wykluczyć z udziału w konkursie lub zawodach każdego zawodnika, który jest niezdolny do kontynuowania konkursu ze względu na stan zdrowia.

Artykuł 49. KONTROLA LECZENIA I OCHRONA KONI

1. Zasady związane z podawaniem koniom środków niedozwolonych i kontrola leczenia koni są opisane w przepisach weterynaryjnych.

2. Zawodnik, który podaje, nakazuje podawać lub godzi się na podawanie koniom środków farmakologicznych, uznanych przez PZJ za niedozwolone, podlega karze dyskwalifikacji czasowej na okres zawodów, a sprawa jest kierowana do rozpatrzenia przez komisję prawa i dyscypliny Związku.

3. Od momentu rozładunku koni w miejscu zawodów do czasu zakończenia ostatniego konkursu, środki farmakologiczne mogą być podawane koniom wyłącznie przez lekarza weterynarii zawodów lub za jego zgodą.

4. Przed podaniem leku lub leczeniem konia środkami niedozwolonymi w okresie zawodów, delegat weterynaryjny (lekarz wet. zawodów) musi wydać pisemną zgodę, a fakt ten musi być odnotowany. Jeśli niezbędne jest nagłe leczenie konia środkiem niedozwolonym, to muszą być o tym natychmiast powiadomieni: delegat weterynaryjny (lekarz wet. zawodów) i sędzia główny. Powiadomienie następuje na odpowiednim formularzu. Sędzia główny w porozumieniu z delegatem

weterynaryjnym (lekarzem wet. zawodów) decyduje, kiedy koń będzie mógł wziąć udział w zawodach.

5. W przypadkach oczywistej choroby lub urazu doznanego w czasie zawodów, komisja sędziowska, po konsultacji z lekarzem wet. zawodów, decyduje czy koń może kontynuować dany oraz następne konkursy.

6. Zarząd PZJ uchwala program kontroli antydingowej na dany rok kalendarzowy.

Artykuł 50. NUMER IDENTYFIKACYJNY KONIA

1. Każdemu koniowi przebywającemu na zawodach nadawany jest numer identyfikacyjny, który koń nosi przez cały czas trwania zawodów.

2. Numery identyfikacyjne wykonane są w formie białych tabliczek z czarnymi cyframi (każdy numer w dwóch egzemplarzach). Identyfikatory przymocowuje się do ogłowia, napiersnika lub potnika, lub do pojazdu po obu bokach. Obowiązkiem organizatora jest przygotowanie odpowiedniej liczby numerów startowych, które mogą być wydawane za kaucją. Zawodnicy mogą stosować własne numery zgodne z numerem identyfikacyjnym nadanym przez organizatora.

3. W próbach terenowych stosuje się numery umieszczone na piersiach i plecach zawodnika. Dotyczy to również konkursów woltyżerskich.

4. Przebieg, w którym startował koń pod innym numerem niż ten, który mu nadano, może być nieważny bez prawa jego powtórzenia. Decyzję podejmuje sędzia główny zawodów.

ROZDZIAŁ XI

OSOBY OFICJALNE NA ZAWODACH

Artykuł 51. KOMISJA SĘDZIOWSKA

1. Komisja sędziowska powoływana jest w celu sprawnego i zgodnego z przepisami przeprowadzenia zawodów, dokonywania oceny i ustalenia wyników poszczególnych konkursów oraz ustalania klasyfikacji końcowej.

2. Komisja sędziowska jest organem orzekającym I-szej instancji w sprawach spornych (reklamacje) dotyczących danych zawodów i uprawniona jest do nakładania kar według zasad określonych w niniejszych przepisach.

3. Zasady wyznaczania komisji sędziowskiej regulują przepisy o powoływaniu osób oficjalnych (Aneks Nr 1) i przepisy o sędziach. Skład komisji sędziowskiej uzależniony jest od dyscypliny, charakteru i rangi zawodów.

4. Pracą komisji sędziowskiej kieruje jej przewodniczący (sędzia główny zawodów).

5. Wyznaczeni przez sędziego głównego członkowie komisji w danym dniu zawodów lub konkursie mają obowiązek obserwowania wszystkich startów, w tym dniu lub konkursie.

6. Wstęp do łoży sędziowskiej w czasie zawodów mają: członkowie komisji sędziowskiej, osoby, których obecność w łoży wynika bezpośrednio z obowiązku obsługi zawodów, członkowie kolegium sędziów PZJ/WZJ.

7. Członkami komisji sędziowskiej mogą być sędziowie w wieku do 70 lat włącznie oraz sędziowie pozostający na liście FEI po przekroczeniu wieku 70 lat.

Artykuł 52. SĘDZIA DELEGAT PZJ (WZJ)

1. Sędziego delegata PZJ wyznacza KS PZJ na zawody wymienione w kalendarzu centralnym. Na zawody ujęte w kalendarzu WZJ sędziego delegata wyznacza właściwy WZJ.

2. Sędzia delegat PZJ/WZJ wybierany jest z aktualnej krajowej/regionalnej listy sędziów PZJ. Za sporządzenie listy odpowiedzialne jest kolegium sędziów.

3. Sędzia delegat oprócz sędziowania, dodatkowo może doradzać organizatorowi w kwestiach związanych z ogólnym przebiegiem zawodów, pomagać w interpretowaniu i przestrzeganiu przepisów i regulaminów.

4. Sędzia delegat oprócz sędziowania konkursów jest odpowiedzialny za sprawdzanie i obserwowanie wszystkich elementów związanych z organizacją i przebiegiem zawodów.

5. Sędzia delegat sporządza w ciągu 14 dni od zakończenia sprawozdanie z zawodów – według zatwierzonego wzoru – i przesyła do osoby odpowiedzialnej za daną dyscyplinę w kolegium sędziów PZJ lub przewodniczącemu KS WZJ.

Artykuł 53. GOSPODARZE (BUDOWNICZY) TORU (GT)

1. PZJ publikuje listę uprawionych gospodarzy toru, którzy są powoływani zgodnie z procedurą określoną w Aneksie Nr I.

2. Niezbędne kwalifikacje potrzebne do pełnienia funkcji gospodarza toru wymienione są w regulaminie każdej dyscypliny.

3. Gospodarz toru jest odpowiedzialny przed delegatem technicznym - a jeśli ten nie został wyznaczony - przed przewodniczącym komisji sędziowskiej za przygotowanie toru, budowę przeszkód oraz pomiar trasy przebiegu.

4. Gospodarz toru informuje przewodniczącego komisji sędziowskiej i delegata technicznego o ostatecznym przygotowaniu toru.

5. Konkurs nie może się rozpocząć, aż do momentu, kiedy komisja sędziowska dokona odbioru toru przeszkód. Od tego momentu wyłącznie komisja sędziowska jest odpowiedzialna za prowadzenie konkursu.

6. Gospodarz toru nie ma prawa udziału w zawodach, dla rozegrania których budował tor we wszystkich dyscyplinach, z wyjątkiem ujeżdżenia i woltyżki.

Artykuł 54. DELEGACI TECHNICZNI (DT)

1. Delegaci techniczni są powoływani zgodnie z procedurą zawartą w aneksie Nr I.
2. Delegat techniczny powinien być powołany przynajmniej na 6 miesięcy przed zawodami. Do obowiązku delegata technicznego należy nadzór nad przygotowaniem miejsca zawodów w zakresie:
  - toru przeszkód;
  - stajni;
  - zakwaterowania ekip;
  - innych spraw dotyczących logistyki zawodów.

DT powinien przybyć na miejsce zawodów przynajmniej na 1 dzień przed terminem przyjęcia koni.

3. Do obowiązków delegata technicznego na zawodach należy:
  - 3.1. kontrola wykonania zaleceń związanych z przygotowaniem zawodów;
  - 3.2. kontrola przebiegu zawodów pod względem logistycznym;
  - 3.3. sprawdzenie toru pod względem poprawności ustawienia. Znajomość warunków lokalnych nie może wpływać na uzyskanie przewagi przez zawodników miejscowych.

Artykuł 55. DELEGACI WETERYNARYJNI

Delegaci weterynaryjni są wyznaczani zgodnie z Przepisami Weterynaryjnymi oraz aneksem Nr I PO.

Artykuł 56. WYDATKI OSÓB OFICJALNYCH

Organizator pokrywa wydatki związane z podróżą, zakwaterowaniem, i wyżywieniem wszystkich osób oficjalnych wyznaczonych do pełnienia funkcji oficjalnych na zawodach zgodnie z warunkami podanymi w aneksie Nr I.

Artykuł 57. KONFLIKT INTERESÓW

1. Następujące osoby nie mogą pełnić funkcji oficjalnych na zawodach:
  - 1.1. osoby, które mogą być stroną w ewentualnym konflikcie, np.: rodzina zawodnika w pierwszym stopniu pokrewieństwa lub właściciele startujących koni;
  - 1.2. zawodnik biorący udział w zawodach;
  - 1.3. szefowie ekip i inne osoby oficjalne zespołów, których zawodnicy są zgłoszeni do zawodów.
2. Następujące osoby nie mogą być członkami komisji sędziowskich na zawodach:
  - 2.1. delegat techniczny (z wyjątkiem zawodów w ujeżdżeniu, woltyżce i rajdach);

- 2.2. gospodarz toru;
- 2.3. delegat weterynaryjny, lekarz weterynarii zawodów i członkowie komisji weterynaryjnej;
- 2.4. członkowie komisji odwoławczej.

3. Delegat techniczny i gospodarz toru mogą pełnić funkcję arbitrów stylu.
4. Osoby oficjalne na zawodach sprawują swoje funkcje w imieniu PZJWZJ i dlatego osobiście nie są odpowiedzialne finansowo za decyzje, które podejmują zgodnie z Przepisami Ogólnymi i innymi przepisami i regulaminami. W przypadkach poważnego zaniedbania swoich obowiązków lub podania nieprawdziwych informacji przez osoby oficjalne, sprawa jest kierowana do zarządu PZJWZJ.

ROZDZIAŁ XII

SYSTEM PRAWNY

Artykuł 58. WSTĘP

1. Wszystkie postanowienia niniejszego rozdziału dotyczą osób i komisji działających w obszarze określonym Statutem PZJ.
2. System prawny jest ustalony w niniejszych przepisach i zawiera:
  - 2.1. strukturę prawną PZJ;
  - 2.2. uprawnienia i obowiązki osób oficjalnych i komisji w czasie zawodów;
  - 2.3. wykaz kar;
  - 2.4. procedury określone przez PZJ, a związane z rozpatrywaniem skarg i zażaleń odnoszących się do zachowania lub decyzji poszczególnych osób pełniących jakiegokolwiek funkcje w czasie zawodów;
  - 2.5. procedury odwołania do wyższej instancji przeciwno decyzjom poszczególnych osób lub komisji

Artykuł 59. STRUKTURA PRAWNA

1. W Związku działa komisja prawa i dyscypliny.
2. W postępowaniu dyscyplinarnym obowiązuje zasada dwuinстанcyjności. Organem odwoławczym od orzeczeń komisji prawa i dyscypliny jest zarząd Związku.
3. Komisja prawa i dyscypliny działa w oparciu o regulamin.
4. Decyzje regulaminowe i dyscyplinarne właściwych organów Związku mogą być zaskarżane do Trybunału Odwoławczego Polskiego Komitetu Olimpijskiego
5. Przypadki naruszenia prawa przez osoby nieزرzשone w PZJ mogą być rozstrzygane w drodze postępowanie cywilnego lub karnego

Artykuł 60. UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI OSÓB OFICJALNYCH

1. Uprawnienia władz statutowych i organów PZJ określa Statut PZJ.

2. Uprawnienia i obowiązki osób oficjalnych i komisji w czasie trwania zawodów są określone przez Statut PZJ, przepisy i regulaminy dyscyplin.

3. Decyzje podjęte przez osoby oficjalne podaje się do publicznej wiadomości na zawodach poprzez umieszczenie ich na oficjalnych tablicach ogłoszeń z podaniem godziny ich ogłoszenia. Decyzje podjęte przez władze i organy PZJ podawane są w komunikatach Związku z podaniem daty ich ogłoszenia.

4. Komisja sędziowska, delegat techniczny, gospodarz toru i komisja weterynaryjna we współpracy z organizatorem powinni dołożyć wszelkich starań, aby upewnić się, że zawody zostały należycie przygotowane, są bezpieczne i fair. Dotyczy to placów konkursowych, tras, przeszkód i podłoża.

5. Wszystkie osoby oficjalne muszą zgłaszać przypadki złego traktowania koni, najszybciej jak to jest możliwe, komisji sędziowskiej, dołączając oświadczenie jednego lub więcej świadków. Każdy przypadek złego traktowania koni musi być rozpatrzony przez komisję sędziowską i odnotowany w raporcie sędziego PZJ/WZJ.

Artykuł 61. UPRAWNIENIA KOMISJI SĘDZIOWSKIEJ

1. Kary nakładane przez komisję sędziowską:

Komisja sędziowska powinna rozpatrywać wszystkie przypadki naruszenia statutu, przepisów i regulaminów dyscyplin oraz wszystkie zgłoszone skargi, reklamacje, odwołania i raporty, które wpłyną w czasie pełnienia obowiązków.

Okres jurysdykcji komisji sędziowskiej rozpoczyna się od momentu przyjazdu koni na teren zawodów, a kończy się pół godziny po oficjalnym ogłoszeniu wyników.

2. Przed podjęciem decyzji dotyczących kar komisja sędziowska powinna zbadać dostępne dowody i ma obowiązek zapoznać się z wyjaśnieniem osoby obwinionej.

3. Komisja sędziowska może wymierzyć następujące kary osobom oficjalnym, właścicielom koni, osobom odpowiedzialnym oraz zawodnikom:

3.1. ostrzeżenie;

3.2. nagana;

3.3. kara pieniężna, (maksymalnie 1000 PLN);

3.4. dyskwalifikacja z konkursu;

3.5. dyskwalifikacja z zawodów;

3.6. zawieszenie na następne 24 godziny zawodnika, którego koń znajdował się na terenie, na którym zabronione jest przebywanie koni bez pozwolenia. Koń ten automatycznie będzie zdyskwalifikowany do końca zawodów.

4. Decyzje muszą być przedstawione zainteresowanym stronom ustnie lub pisemnie. Wszystkie przypadki nałożonych kar muszą zostać odnotowane w sprawozdaniu sędziego delegata PZJ/WZJ.

5. Decyzja o dyskwalifikacji z konkursu/zawodów powoduje automatycznie utratę zajętego miejsca i utratę prawa do nagrody. Jeśli zawodnik nagrodę już odebrał jest zobowiązany do jej zwrotu organizatorowi. Organizator przekazuje nagrodę osobie, która nabyła do niej prawo dopiero po uprawnieniu się kary.

6. Od decyzji podjętych przez komisję sędziowską stronom przysługuje odwołanie – w zależności od ich rodzaju - odpowiednio do komisji sędziowskiej, komisji odwoławczej, komisji prawa i dyscypliny lub zarządu PZJ.

7. Nie można odwoływać się od:

- eliminacji konia z przyczyn zdrowotnych;
- kar ostrzeżenia i nagany;
- decyzji w sprawie zdarzeń technicznych w trakcie trwania konkursu (np. czy przeszkoda została strącona czy nie);
- oceny w konkursach ujeżdżenia, na styl, itp.;

8. Odwołanie do komisji sędziowskiej lub komisji odwoławczej musi być złożone w okresie nie dłuższym niż pół godziny od ogłoszenia wyników lub ogłoszenia decyzji. Składane jest ono w biurze zawodów wraz z depozytem w wysokości 200 PLN.

9. Odwołanie skierowane do komisji prawa i dyscypliny lub do zarządu PZJ musi być złożone w terminie nie późniejszym niż 14 dni od zakończenia zawodów. Składane jest ono do biura Związku wraz z depozytem w wysokości 400 PLN.

10. W przypadku, gdy odwołanie zostanie rozpatrzone negatywnie i decyzje utrzymane w mocy depozyt przechodzi na rzecz PZJ lub organizatora zawodów w zależności od tego, komu depozyt został wplacony.

Artykuł 62. KOMISJA ODWOŁAWCZA

1. Komisja odwoławcza składa się z przewodniczącego i do 2 członków. Wyznaczana jest na wszystkie Mistrzostwa i Puchary Polski. Okres jurysdykcji KO rozpoczyna się na godzinę przed pierwszym przegładem koni i kończy się pół godziny po ogłoszeniu końcowych wyników ostatniego konkursu.

2. Wszyscy członkowie komisji odwoławczej muszą posiadać uprawnienia sędziego. Członkowie komisji odwoławczej powinni być wybierani spośród aktywnych sędziów lub sędziów, którzy przeszli na emeryturę.

3. Następujące osoby nie mogą pełnić funkcji członków komisji odwoławczej:

3.1. osoby pełniące inne funkcje oficjalne;

3.2. trenerzy zawodników startujących w zawodach;

3.3. zawodnicy lub właściciele koni biorących udział w zawodach;

3.4. sześcioro i lekarze ekip;

3.5. inne osoby, która mogą być stroną w konflikcie.

4. Przewodniczący lub członek komisji odwoławczej muszą być obecni na zawodach i stale obserwować konkurs w czasie ich jurysdykcji. Jeśli została złożona skarga, reklamacja lub odwołanie, komisja odwoławcza musi być obecna i musi pełnić jeszcze swoje obowiązki przez pół godziny po wydaniu określonej decyzji przez komisję sędziowską.

5. Komisja odwoławcza rozstrzyga w następujących przypadkach:

- 5.1. odwołania od decyzji komisji sędziowskiej. W tych przypadkach decyzja komisji odwoławczej jest ostateczna;
- 5.2. wszelkie skargi, reklamacje, protesty skierowane przez komisję sędziowską do komisji odwoławczej lub bezpośrednio przez stronę do komisji odwoławczej;
- 5.3. raporty od osób oficjalnych i innych w tym zwłaszcza komisji weterynaryjnej co do uchybień w paszportach koni.
6. Tryb pracy i rodzaje kar są takie same jak to określono w art. 61, z tym że kara pieniężna nałożona przez komisję odwoławczą może wynieść do 2.000 PLN.

Artykuł 63. SZEF KOMISARZY

Szef komisarzy rozpoczyna pełnienie swojej funkcji na zawodach od momentu otwarcia obiektu do zawodów. Szef komisarzy ma prawo stosowania kary ostrzeżenia w formie żółtej kartki w następujących przypadkach :

1. naruszenia kodeksu postępowania z koniem, oraz za przypadki okrucieństwa i brutalnego obchodzenia się z koniem;
  2. zagrożenie bezpieczeństwa koni, uczestników zawodów i widzów;
  3. naruszenie ogólnych zasad i norm etycznych oraz dobrych obyczajów przyjętych w jeździectwie takie jak:
  - 3.1. niewłaściwe zachowanie wobec osób oficjalnych, uczestników zawodów i widzów;
  - 3.2. naruszenie zasady fair play.
- O nałożonej karze szef komisarzy informuje na piśmie komisję sędziowską. Fakt wręczenia żółtej kartki musi zostać odnotowany w raporcie sędziego PZJ/WZJ i raporcie szefa komisarzy. Trzykrotne nałożenie kary w postaci żółtej kartki w ciągu 12 miesięcy powoduje przekazanie sprawy do komisji prawa i dyscypliny.

Artykuł 64. KOMISJA PRAWA I DISCYPLINY

1. KPID rozpatruje wszystkie przypadki do niej skierowane. Po rozpatrzeniu dowodów (pisemnych oraz ustnych) może nałożyć następujące kary:
  - 1.1. ostrzeżenie;
  - 1.2. kara pieniężna, maksymalnie 15000 PLN;
  - 1.3. dyskwalifikacja z konkursów lub z całych zawodów;
  - 1.4. zawieszenie okresowe;
  - 1.5. dyskwalifikacja dożywotnia.

Artykuł 65. PROTESTY

1. Protesty przeciwko naruszeniom statutu, przepisów lub regulaminów dyscyplin dotyczące organizacji lub przebiegu zawodów są kierowane do komisji sędziowskiej.

2. Protesty mogą wnosić: szefowie ekip, właściele koni, oficjalny lekarz weterynarii ekipy, a w przypadku ich nieobecności osoby odpowiedzialne za konie w czasie zawodów.

3. Protesty muszą być zgłaszane pisemnie, podpisane przez osobę wnoszącą protest i zdeponowane wraz z kaucją (200 PLN) w biurze zawodów.

4. Protesty skierowane do przewodniczącego komisji sędziowskiej muszą być wniesione w określonym czasie:

4.1. protesty przeciwko kwalifikacjom zawodnika lub konia lub warunkom panującym w miejscu rozgrywania konkursu - nie później niż 30 minut przed rozpoczęciem określonego konkursu;

4.2. protesty związane z przeszkodą, planem lub długością toru w konkursie skoków przez przeszkody lub z przeszkodą w konkursie zręczności powozzenia - nie później niż 15 minut przed rozpoczęciem konkursu;

4.3. protesty związane ze steeplem, crossem, torem maratonu, trasą rajdu, przeszkodami w zawodach powozeniowych lub WKKW - nie później niż w dniu, w którym odbywa się oficjalne oglądanie trasy;

4.4. protesty związane z incydentami zaistniałymi w czasie konkursu lub z klasyfikacją zawodników: nie później niż 30 minut po ogłoszeniu wyników konkursu.

5. Weryfikacja wyników pod względem uprawnień konia bądź zawodnika do startu w danym konkursie lub zawodach może nastąpić z urzędu. Weryfikacji takiej dokonuje biuro PZJ, a może mieć ona miejsce w okresie do 2 miesięcy od zakończenia zawodów.

Artykuł 66. SKARGI

1. Skargi mogą być wnoszone przeciwko osobie lub instytucji związanej z zawodami z innych powodów niż zaistniałe niezgodności ze statutem, z przepisami lub regulaminem. Skargi mogą dotyczyć przekroczenia dopuszczalnych norm zachowania, uczciwości i rzetelności w sporcie, włącznie z takimi kwestiami jak warunki w czasie transportu, zakwaterowanie i opieka weterynaryjna oraz zachowanie niesprzeczające propagowaniu idei sportowych.

2. Skargi mogą być wnoszone do komisji odwoławczej w okresie pełnienia jej obowiązków. W późniejszym terminie skargi wnoszone są do zarządu PZJ/WZJ, nie później niż 14 dni po zawodach z powiadomieniem kolegium sędziów PZJ/WZJ.

3. Skargi mogą być wnoszone przez szefów ekip, a w przypadku ich nieobecności przez osoby odpowiedzialne za konie w czasie zawodów oraz lekarzy weterynarii.

4. Skargi muszą być złożone na piśmie, podpisane przez osobę wnoszącą skargę, przekazane osobście przewodniczącemu komisji odwoławczej lub wysłane do zarządu PZJ/WZJ wraz z przedstawieniem możliwych dowodów i oświadczeń

świadków. Przy zgłaszaniu skargi do komisji odwoławczej należy wnieść opłatę w wysokości 200 PLN, a do zarządu PZJ - 400 PLN.

5. W przypadkach skarg dotyczących zagadnień sportowych (technicznych), zarząd PZJ kieruje sprawę do kolegium sędziów PZJ – wtedy decyzja kolegium jest ostateczna.

Artykuł 67. RAPORTY

Każda osoba lub instytucja może przygotować raport skierowany do komisji sędziowskiej w czasie pełnienia przez nią obowiązków dotyczących przypadków brutalnego obchodzenia się z końmi. W późniejszym terminie raporty kierowane są do zarządu PZJ/WZJ z powiadomieniem kolegium sędziów. Raport musi być pisemny, zawierać możliwe dowody i być podpisany przez osobę przygotowującą raport oraz przez przynajmniej dwóch świadków wpłynąć w okresie 14 dni od zakończenia zawodów.

Artykuł 68. ODWOŁANIA

1. Odwołanie może wnosić osoba lub instytucja, która została obciążona karą.
    - 1.1. Odwołanie może być wniesione do komisji odwoławczej przeciwko decyzji komisji sędziowskiej, podjętej w trakcie wykonywania obowiązków zgodnie ze statutem, przepisami lub regulaminami.
    - 1.2. Odwołanie może być wniesione do zarządu PZJ przeciwko decyzjom komisji odwoławczej, o ile ta działała w pierwszej instancji.
  2. Nie można odwoływać się od decyzji komisji sędziowskiej w przypadkach podanych w art. 61. p. 7;
  3. Odwołania kierowane do komisji odwoławczej muszą być pisemne, podpisane, muszą zawierać pisemny dowód lub opis sytuacji sporządzony przez minimum jednego świadka. Odwołania muszą być wniesione nie później niż jedną godzinę po wydaniu decyzji przez komisję sędziowską.
  4. Odwołania kierowane do komisji prawa i dyscypliny wraz z ważnymi dokumentami muszą być dostarczone do biura Związku listem poleconym podpisanym przez wnoszącego odwołanie lub przez osobę przez niego upoważnioną nie później niż 14 dni po zakończeniu zawodów. Odwołania, które dotrą do biura Związku po czasie wyznaczonym w powyższych punktach nie będą rozpatrywane.
  5. Ostateczna interpretacja przepisów rozgrywania zawodów krajowych, przepisów ogólnych oraz przepisów o sędziach należy do kolegium sędziów PZJ.
- Artykuł 69. REJESTRACJA KAR, PROTESTÓW, SKARG I ODWOŁAŃ**
1. Sędzia delegat PZJ (WZJ), w swoim sprawozdaniu umieszcza informacje o wszystkich protestach i raportach przyjętych przez komisję sędziowską i o

wszystkich decyzjach i karach nałożonych przez komisję sędziowską. Przewodniczący komisji odwoławczej przesyła sprawozdanie do zarządu PZJ o wszystkich odwołaniach, protestach, skargach i raportach przyjętych przez komisję odwoławczą.

2. Rejestr kar prowadzi Biuro PZJ.
3. Dyrektor biura PZJ jest odpowiedzialny za:
  - 3.1. rejestrację nałożonych ostrzeżeń;
  - 3.1. powiadamianie zainteresowanych stron o dacie wejścia kary w życie;
  - 3.2. publikowanie decyzji, które tego wymagają.

Artykuł 70. CZAS UPRAWOMOCNIANIA DECYZJI

1. Decyzje, od których nie istnieje odwołanie, uzyskują moc prawną z datą powiadomienia zainteresowanych osób lub instytucji.
2. Decyzje, co do których zainteresowane strony zrezygnowały z przysługującego im prawa do wniesienia odwołania, uzyskują moc prawną z chwilą gdy PZJ/WZJ otrzyma informację o rezygnacji.
3. Decyzje podjęte przez komisje sędziowskie i komisje odwoławcze, od których można składać odwołania zyskują moc prawną od momentu, kiedy minął czas wniesienia odwołania lub, kiedy zainteresowane strony formalnie zrezygnowały z prawa do odwołania.
4. Decyzje podjęte w drugiej lub ostatniej instancji przez komisję odwoławczą, kolegium sędziów lub komisję prawa i dyscypliny nabierają mocy prawnej z datą poinformowania zainteresowanych osób lub instytucji.

Artykuł 71. ZASTOSOWANIE KARY

1. Uszne lub pisemne ostrzeżenie powinno być nałożone w przypadkach drobnego naruszenia lub przekroczenia przepisów popełnionych mimowolnie bez pojawiających się poważnych konsekwencji. Zaleca się stosowanie kar na piśmie tak, aby była możliwa rejestracja nałożonych kar.
2. Kara pieniężna powinna być nałożona szczególnie w przypadkach, na skutek których winowajca osiąga obiektywne korzyści, naraża inną osobę na szkody lub rażąco narusza statut, przepisy lub regulaminy.
3. Dyskwalifikacja dotyczy przypadków wyszczególnionych w statucie lub przepisach lub okoliczności wymagających natychmiastowego działania. Dyskwalifikacja z konkursu oznacza, że zawodnik zgłoszony do konkursu, jest usunięty z listy startowej i z klasyfikacji włącznie z utratą nagrody pieniężnej, wygranej w tym konkursie. Dyskwalifikacja z zawodów oznacza, że zawodnik biorący udział w zawodach nie bierze w nich dalszego udziału. Wiąże się to z utratą nagród pieniężnych zdobytych w poprzednich konkursach na zawodach.

4. Decyzja o zawieszeniu powinna być podjęta w przypadkach celowego lub poważnego naruszenia statutu, przepisów lub regulaminów szczególnie w okolicznościach określonych w punkcie 2. W pewnych przypadkach zawieszenie może nastąpić automatycznie zgodnie ze statutem, przepisami lub regulaminami. Zawieszenie dotyczy określonego czasu, w którym osoba lub instytucja zawieszona nie może brać udziału w konkursach lub zawodach jako zawodnik lub osoba oficjalna. Podejmując decyzję o zawieszeniu, właściwa komisja powinna mieć na względzie wagę przewinienia w celu ustalenia sprawiedliwej kary.
5. W przypadku wykrycia podania środków niedozwolonych muszą być wymierzone dodatkowe kary:
  - 5.1. dyskwalifikacja zawodnika i konia oraz utrata zdobytych nagród na tych zawodach;
  - 5.2. zawieszenie zawodnika na okres od 3 do 24 miesięcy oraz obciążenie kosztami analiz.
6. Może być również nałożona kara pieniężna w wysokości od 1000 do 5000 PLN.
7. Jeśli osoba odpowiedzialna może udowodnić, że nie było świadomej próby wpłynięcia na kondycję konia lub wykryta substancja pochodzi z udokumentowanego leczenia konia, sankcje mogą obejmować karę pieniężną do 5000 PLN. Może być także nałożona kara zawieszenia na okres od 1 do 3 miesięcy.
8. Przypadki brutalnego obchodzenia się z koniem – także poza zawodami (barowanie, uwrażliwianie kończyn, niedopuszczalne metody szkolenia) powodują nałożenie kary pieniężnej w wysokości 1000-5000 PLN i/lub zawieszenie od 3 miesięcy wzwyż.
9. Za niewłaściwe zachowanie w stosunku do osób oficjalnych lub osób związanych z zawodami, powinna być nałożona kara pieniężna w wysokości od 200 do 2000 PLN i/lub zawieszenie na okres od 3 do 12 miesięcy.
10. Za oszustwo lub jakikolwiek przejaw przemocy i inne czyny określone przez prawo państwowe jako kryminalne, powinna być nałożona kara pieniężna w wysokości 1000 do 5000 PLN i/lub zawieszenie na okres od 3 miesięcy do zawieszenia na czas nieograniczony.
11. W przypadkach powtarzania się tego samego typu przewinienia w ciągu dwóch lat od pierwszego przewinienia, zawodnik powinien być ukarany, co najmniej maksymalną karą przewidzianą dla tego typu przewinienia.
12. Kara nałożona w każdym przedstawionym przypadku może składać się z kombinacji kar: kary pieniężnej, zawieszenia i dyskwalifikacji.
13. Wszystkie kary pieniężne nałożone przez instytucję podlegającą systemowi prawnemu płacone są do PZJ. Kara musi być uregulowana bez jakichkolwiek opóźnień. Organizator pobiera kary i przekazuje do PZJ.